
Diari Oficial

---

del

Consell General

Núm. 7/2000 - 51 pàgines

Sessió Ordinària del dia 9 de novembre del 2000

El dia 9 de novembre del 2000, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en Sessió Ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 55/2000, el qual, després d'haver estat modificat a l'inici de la sessió, ha quedat com segueix:

1. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de contractació pública.
2. Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.
3. Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei qualificada de finançament electoral.
4. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei qualificada d'immigració.
5. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei de navegació aèria.
6. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei relatiu a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable.
7. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'aprovació de la ratificació del Tractat entre el Principat d'Andorra i la República Francesa que rectifica la frontera.
8. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a encomanar al Govern que l'Estat andorrà figuri entre els estats signataris de la Carta Social Europea revisada.
9. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a què l'Estat andorrà figuri entre els estats signataris del Protocol facultatiu al

Conveni sobre l'eliminació de tot tipus de discriminació envers la dona.

10. Nomenament dels membres del Consell Andorrà de l'Audiovisual.

11. Presa en consideració, si escau, de la Proposició de crèdit extraordinari per fer front a les despeses necessàries per a la creació i el funcionament del Tribunal de Comptes.

12. Preguntes al Govern amb resposta oral.
(segons llistat annex)

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Francesc Areny Casal i Miquel Àlvarez Marfany, síndic general i subsíndic general, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

- M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó
- M. I. Sr. Jordi Serra Malleu
- M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
- M. I. Sr. Joan Tomàs Roca
- M. I. Sr. Jordi Torres Alís
- M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló
- M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
- M. I. Sr. Miquel Alís Font
- M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany
- M. I. Sr. Guillem Areny Argelich
- M. I. Sr. Francesc Areny Casal
- M. I. Sr. Josep Areny Fité
- M. I. Sr. Modest Baró Moles
- M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
- M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
- M. I. Sr. Francesc Bonet Casas

M. I. Sr. Miquel Casal Casal
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
 M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués
 M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència del M. I. Sr. Marc Pintat Forné, per trobar-se fora del país.

També hi és present el M. I. Sr. Marc Forné Molné, cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Estanislau Sangrà Cardona, ministre de Finances i Interior; Enric Casadevall Medrano, ministre de la Presidència i Economia; Càndid Naudi Mora, ministre d'Ordenament Territorial; Enric Pujal Areny, ministre de Turisme i Cultura, i Olga Adellach Coma, ministra d'Agricultura i Medi Ambient.

Assisteix també a la sessió el Sr. Carles Santacreu Coma, secretari general del Consell General.

(El Sr. Enric Tarrado Vives, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.15h)

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Abans de començar amb l'ordre del dia proposo una modificació del mateix amb la inclusió d'un nou punt, amb el número 11, que seria la presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei de crèdit extraordinari per fer front a les despeses necessàries per a la creació i el funcionament del Tribunal de Comptes. Faig aquesta proposta tenint en compte que la Proposició fou presentada pels tres grups parlamentaris que componen la Cambra, i que el Govern ha manifestat ja per escrit que no té res a dir al seu respecte, en tractar-se d'una modificació del Pressupost del Consell General.

D'acord? Doncs, s'inclou.

També s'inclou en l'ordre del dia una pregunta presentada pel Sr. Jaume Bartumeu, del Grup Mixt, que ha estat admesa per la Sindicatura amb declaració d'urgència i publicada en el Butlletí número 58/2000 del 9 de novembre.

Passem, doncs, al primer punt de l'ordre del dia.

1. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de Llei de contractació pública.

L'informe de la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme ha estat publicat en el Butlletí número 47/2000, del 12 d'octubre.

El Sr. Vicenç Alay, nomenat ponent per part d'aquesta comissió legislativa n'exposa l'informe.

Sr. Alay teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de Llei de contractació pública va ser entrat a tràmit pel Govern el dia 3 de març d'enguany, i prèvia admissió per la Sindicatura, publicat en el número 8 del Butlletí del Consell General amb data 22 de març del 2000.

En data 9 de maig el síndic general, vist l'acord de la junta de presidents va disposar trametre el Projecte de Llei i les esmenes presentades a la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme.

El nomenament del ponent es produïa el 19 de setembre passat. El tràmit en comissió ha comprès un total de tres reunions celebrades els dies 26 de setembre i, 3 i 5 d'octubre.

D'acord amb el que consta en l'Informe de la ponència el nombre d'esmenes presentades ha estat de 34 signades conjuntament pel Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic i pels consellers, Jaume Bartumeu Cassany i M. Rosa Ferrer Obiols.

El resultat del debat de les esmenes ha estat el següent: 12 esmenes aprovades per unanimitat, 1 esmena transaccionada i aprovada per unanimitat i 21 esmenes no aprovades.

Cal fer notar, tal com es recull en l'informe, que la comissió va arribar a un acord relatiu a la substitució de la pesseta per l'euro com a moneda de preferència en la formulació de les proposicions regulades en aquesta Llei.

El text literal d'aquest acord és el següent:

"Atès que la Comissió Legislativa de Política Territorial i Urbanisme ha aprovat per unanimitat l'esmena número 6 que estableix que a l'hora de contractar amb l'Administració pública l'euro serà la moneda que s'utilitzarà preferentment per formular proposicions, la comissió ha acordat que tots els imports en pessetes que hi ha al Projecte de Llei de contractació pública figurin en euros".

Aquest és el text que apareix en l'informe de la comissió i que, com a tal, ha estat publicat en el Butlletí del Consell General.

Voldria plantejar, però, una qüestió que la comissió ha detectat amb posterioritat al lliurament del seu informe.

En el moment de tramitar les esmenes, la comissió va acordar que tots els imports en pessetes que hi ha al Projecte de Llei de contractació pública -tal com s'ha dit- figurin en euros.

No obstant, per una major claredat, i especialment tenint en compte les previsions de la Llei reguladora de les mesures per garantir la transició cap a l'euro al Principat, la comissió proposa que en el text definitiu de la Llei es mantinguin, també, els imports en pessetes tal com hi figuraven inicialment, a més a més dels fixats en euros.

En aquests termes queda redactat l'Informe de la ponència.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt?

Intervenció per l'Agrupament Nacional Democràtic?

Sr. Miquel Alís teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Tal com es diu en l'exposició de motius, cal revisar la Llei de contractació del 1985 per adaptar-la a les noves circumstàncies de l'economia andorrana.

La nova Llei presentada avui a l'aprovació del Consell General voldria: actualitzar el text del 30 de novembre de 1985; fer-lo extensiu a totes les administracions públiques (Govern, comuns, entitats parapúbliques...); ampliar l'àmbit d'aplicació de la Llei a la quasi totalitat dels contractes de les administracions (obres, gestió de serveis, subministraments, treballs tècnics i de serveis).

En aquesta Llei desapareix la forma d'adjudicació del concurs subhasta, per la seva dificultat d'aplicació -diu el redactat.

Nosaltres ens preguntem si és més fàcil la forma d'adjudicació del concurs, si no es precisen els criteris bàsics a tenir en compte per a realitzar l'adjudicació del contracte tal com el preu, la fórmula de revisió, el termini d'execució, el cost de la utilització, la qualitat, el manteniment, els serveis postvenda...

En la nostra esmena número 11, a l'article 22, nosaltres proposàvem, per tal de garantir la transparència, classificar aquests criteris per ordre

decreixent d'importància i amb la ponderació que se'ls atribueixi. Ens dol que aquesta esmena no s'hagi acceptat.

No entenem massa aquest nou concepte "d'obres d'iniciativa privada" i de "competència pública" on l'interès particular passa per davant de l'interès públic. En el cas de no ser així aquestes obres ja constarien dintre de les prioritats de l'Administració (sempre i quan l'Administració tingui prioritats clares en les obres que executa).

L'extensió del període de concessió fins a cinquanta anys, pel que es refereix als contractes de gestió de serveis públics, el trobem excessiu principalment per a la gestió de serveis d'aigua potable, sanejament i residus. Efectivament cada dia hi ha més novetats i més exigències en aquests temes.

Ens alegrem que la majoria hagi acceptat la nostra esmena 14 a l'article 26, esmena que preveu que durant la realització de les obres s'hagi de portar un llibre d'ordres que ressenyarà l'execució del contracte, així com les incidències i les modificacions que es produeixin, i això en defensa, una vegada més, de la transparència.

També és bo que hagueu acceptat que aquesta Llei sigui d'aplicació al contracte d'obres, de subministrament de treballs públics o de serveis del Consell General, essent la Sindicatura l'òrgan de contractació.

Proposàvem de fixar, per llei, a tres mesos el termini que tenen les administracions per abonar el preu de les certificacions d'obres. Semblaria, a primera vista, que aquesta disposició aniria únicament en defensa dels contractistes privats. Nosaltres creiem que el qui treballa ha de cobrar. Si no ho fa en temps volgut, de dos coses una: o bé no torna a licitar més amb l'Administració; o bé la qualitat de l'obra se'n ressent. En els dos casos l'Administració té totes les de perdre.

Al proposar la supressió dels articles 59 a 63 considerem que la classificació d'empreses és delicada, i té l'inconvenient de dificultar l'accés a la contractació amb l'administració de les noves empreses que es puguin crear al nostre país, encapçalades majoritàriament per gent jove ben preparada.

Una vegada més, el Govern i la majoria d'aquesta Cambra, considera que es pot utilitzar el silenci administratiu per tal de no motivar la denegació d'una sol·licitud (article 57.3). Nosaltres, en defensa de l'administrat, proposem que si en el termini de tres mesos una sol·licitud no s'ha resolt, aquesta, es considera acceptada.

És difícil admetre que es pugui proposar al Consell General una llei que, ja avui, es considera incompleta. En efecte, l'article 4.1 diu que s'haurà de completar per reglaments.

Nosaltres considerem que un reglament pot desenvolupar, desplegar o desenrotllar la Llei, però aquesta no és mai incompleta.

Senyors del Govern, ens abstindrem en la votació d'aquesta Llei ja que considerem que l'elefant ha donat llum a un ratolí.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció del Grup Lliberal.

Sr. Josep Areny teniu la paraula... Sí, teniu la paraula...

Sr. Jaume Martí...

El M. I. Sr. Jaume Martí:

Gràcies Sr. síndic.

Avui tornem a aquesta Cambra amb una actualització de la Llei de contractació pública que es va aprovar fa uns quinze anys -el 30 de desembre del 1985- necessària després de l'adopció de la Constitució, i l'aprovació del Codi de l'Administració i de la Llei general de les finances públiques. El funcionament de la Llei del 85 ha estat molt positiu per a les administracions però calia adaptar-la de nou a les necessitats del país, tant de les administracions com dels contractistes i proveïdors. Cal tenir present que els procediments establerts en aquesta Llei regulen una part important de l'activitat econòmica del país ja que la majoria dels contractes de les administracions públiques queden regulats per aquest text.

L'elaboració d'aquest text ha durat més de quatre anys, i s'ha treballat amb les diferents administracions públiques i les associacions de contractistes i proveïdors principals de l'Administració com per exemple: agrupació de constructors d'obres, col·legis oficials d'enginyers i d'arquitectes, associació nacional de negociants importadors i exportadors de mercaderies industrials, etc.

També remarcar que la Cambra de comerç ha tingut un rol molt destacat en aquest procés de redacció amb un esforç de consens dels diferents grups i de propostes de millora.

Per tant, avui, es presenta un text actualitzat, coherent, i adaptat a la realitat econòmica andorrana, que millorarà els processos de

contractació pública i que els fa extensius als contractes de subministrament i de prestació de serveis, i a totes les administracions públiques, inclosos els comuns.

De ben segur que aquesta Llei respon a les necessitats que exigeix avui la situació de la contractació pública i dels seus principis: transparència, concurrència i publicitat, així com garanteix suficient flexibilitat a les administracions i als empresaris i professionals que satisfan els mercats públics.

Pel qual el Grup Parlamentari Lliberal donarà suport a aquesta Llei.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir?

Sí, Sr. ministre, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies Sr. síndic.

Abans de tot lamentar que no s'hagi aconseguit que el Consell voti una bona llei, i una bona llei amb un contingut bàsicament tècnic, una constant de la legislatura i que segurament, doncs, anirem veient com aquest comportament s'incrementa, ara, que estem a les portes d'iniciar un període electoral.

En tot cas, situem cada cosa en el seu lloc. Per nosaltres, el fet que vostès no la votin, no és perquè no comparteixin els plantejaments, sinó, simplement perquè s'acosten les eleccions... I pensem que n'han de compartir els plantejaments, perquè l'òptica és tècnica, l'òptica és de rigor i, l'òptica és bona.

Efectivament, com s'ha dit, aquesta Llei amplia l'abast de la necessària adaptació a una norma de contractació pública de tot el sector públic, d'una manera molt més clara de com es venia fent fins ara.

S'amplia el perímetre de sector públic, de les administracions públiques, que estan obligades, d'una manera clara, per aquesta Llei, i també s'amplia l'àmbit d'allò que s'ha de regular, o d'allò que s'ha de contractar mitjançant aquesta Llei, ja que es fa un esforç important ampliant els tipus de contractes, els contractes de subministrament, els treballs tècnics de servei, a més del camp tradicional o més específic, o que sempre havia caigut més de l'òrbita de la contractació pública, com pot ser el de les obres públiques.

A partir d'aquí, tot és opinable, el fet que el màxim d'una concessió sigui de cinquanta anys, vol dir que es pot utilitzar aquest termini com a màxim, però que no fa falta utilitzar aquest termini. L'esmena que es proposava... o les vàries esmenes que es

proposaven via esmena a l'articulat o via transitòria, l'únic que feien era dir: " escolti, d'una banda redueixo un termini que sé segur que no és suficient per segons quin tipus de concessió, d'una altra banda, sí, dono la concessió a cinquanta anys, però, llavors, amb una transitòria m'ho carrego, i obligo a què tot torni a passar pel Consell General... A veure, si el mecanisme ha de ser aquest, potser no fa falta fer una llei.

En quant al comentari que s'ha fet del perjudici -del suposat perjudici- que l'esforç de clarificació, l'esforç de sistematització, l'esforç de classificació de les empreses que poden concórrer de manera transparent en condicions d'igualtat als concursos de serveis d'obres públiques de l'Administració, em sembla que és absolutament desafortunat. Precisament, el que fa aquesta Llei és aclarir les condicions d'accés, és posar tothom en igualtat de condicions. Siguin empreses noves, siguin empreses velles.

Aquí, què es mirarà? Es mirarà la seriositat dels contractants amb l'Administració i la qualitat dels treballs que duren a terme. Per tant pretendre que el posar normes, el posar un marc transparent pot, suposadament, ser un fre perquè les empreses es desenvolupin, és totalment contrari al que s'aconseguirà amb aquesta Llei.

Veiem que és una llei tècnica. S'ha dit abastament que és una actualització d'una llei del 85... Bàsicament la Llei del 85 s'adapta a tres textos fonamentals: al Codi de l'Administració, a la Llei de finances públiques, i a la Constitució...

Què suposa aquesta Llei pel país... A veure, aquesta anàlisi em sembla que s'ha de remarcar. Escolti! el volum d'obres de serveis de subministraments, de treballs tècnics, que totes les administracions públiques celebren amb els agents econòmics amb les empreses és enorme, doncs, per tant, afecta una part molt important de l'activitat econòmica del país, i també, això, contribueix a clarificar, a donar transparència, i a donar rigor a la regulació d'aquesta part tan important.

Períodes de pagament fixats per llei, em sembla que és absolutament ociós. Li puc dir que, actualment, el termini mig de pagament de l'Administració és de noranta dies. Estem complint, abastament, el que es volia introduir, però, és clar, això, fixar-ho en una llei em sembla que és anar massa enllà del que ha de ser el contingut d'una llei i, el mateix diríem pel que fa al plec de bases, ...miri, jo no em veig capaç de definir pel futur quins han de ser els criteris que han d'actuar a l'hora de decidir com es solventa un concurs públic, sobretot, tenint en compte l'ampli abast d'aquesta Llei: obres grans, obres petites,

serveis d'assessorament, projectes legals, etc. Escolti! jo no em veig amb cor, jo no tinc una bola de cristall per definir quins són els criteris, potser, amb això m'equivoco i, potser, algú, sí, que la té.

El fet de posar-ho per reglament, és reconèixer que aquests criteris avui són uns, i demà poden ser uns altres, i que el que necessita aquest país són mecanismes transparents, mecanismes àgils, i que es puguin adaptar a l'evolució dels temps, perquè si no, què passarà? Que ens veiem obligats a canviar legislacions.

El cas de la contractació pública del 85 al 2000 -15 anys... està bé. En d'altres lleis aquesta manca de flexibilitat dels mecanismes legislatius ens obliga a fer carreres legislatives, que em sembla que no és bo.

I, en qualsevol cas, parlar del silenci administratiu em sembla que s'ha de fer des d'un punt de vista més ampli... a veure, el silenci administratiu és un element fonamental que regula la relació de les administracions públiques, i dels administrats, i que no només regula aquestes relacions en el camp de la contractació pública, sinó que regula aquestes relacions en el camp dels recursos d'alçada, i de qualsevol petició que es faci a l'Administració. Per tant, pot ser el moment de plantejar-se si es renúncia o no, la qual cosa em permeto de qualificar com a bé preciosa per a l'Administració, però, de vegades, no tan preciosa pels administrats. S'hauria de fer amb un enfocament més general, i com a mínim quan es plantegi de modificar-se el codi de l'Administració.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Miquel Alís per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Quan el Sr. ministre diu que aquesta Llei és bona jo suposo que parla segons el criteri del Govern o el del Grup Lliberal.

Nosaltres si no votem aquesta Llei, Sr. ministre, és perquè les esmenes importants -que considerem, nosaltres, importants- que vam presentar, doncs, aquestes esmenes no s'han acceptat. És per això que no la votem. És l'únic motiu.

En quant a quan vostè parla d'electoralisme -he entès això- jo penso que s'està confonent, Sr. ministre, l'electoralisme l'està fent el Govern contínuament.

Nosaltres, en aquest moment, estem treballant les lleis amb el temps que ens donen, és a dir, que ens dóna la Llei -uns quinze dies- i fem el que podem... de vegades no tenim més temps per treballar aquestes lleis.

En quant a electoralisme, em sembla que s'ha confós de costat.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Cap altra intervenció?

Doncs, a la vista de les intervencions procedirem a la votació.

Si és si al Projecte de Llei i no és no al Projecte de llei.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Abstenció

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Abstenció

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Abstenció

M. I. Sr. Miquel Alís Font : Abstenció

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Abstenció

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Abstenció

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Abstenció

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Abstenció

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : Abstenció

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí

M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : Abstenció

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí

M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : Sí

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte si us plau?

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 16; abstencions: 10.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació queda aprovat el Projecte de llei tenint en compte l'observació feta pel ponent en el moment d'exposar l'informe de la comissió.

Passem al punt dos.

2. Presa en consideració, si escau, de la Proposició de llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum.

La Proposició fou publicada en el Butlletí número 47/2000, del 12 d'octubre.

El Govern ha manifestat el seu criteri dins el termini reglamentari per escrit, que ha estat publicat en el Butlletí número 50/2000, del 24 d'octubre.

Té la paraula el Govern per llegir el seu criteri.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies.

Si em permet, Sr. síndic, faré un resum perquè ha estat publicat en el Butlletí.

El Govern troba encertada la iniciativa que s'ha fet per aquestes lleis, per la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum, de la modificació; però en el seu criteri ha exposat una sèrie de possibilitats per tal que s'aprofiti aquesta ocasió juntament amb la de la Llei qualificada del finançament electoral, per introduir algunes esmenes o unes modificacions que s'han anat veient necessàries, al curs de l'experiència electoral, tant de les eleccions comunals com de les generals.

I, per això, en el criteri exposem les idees del Govern que ha treballat des que organitza les eleccions, des que estem al Govern, i que hem anat, també, rebent, d'indicacions dels comuns i dels grups polítics que han participat a les eleccions. I, el que es proposa en el criteri, tant d'aquesta Llei com de la següent, és fer un treball conjunt perquè puguin, els grups parlamentaris, arribar al consens sobre una llei definitiva que modifiqui diferents aspectes de la Llei

electoral. Un dels importants, per exemple, és la necessitat de publicar unes llistes electorals més vegades que en l'actualitat. Avui, la Llei, fixa només llistes electorals el 30 de setembre i el 30 de març, i això, òbviament, fins i tot, arriba a tenir una connotació de difícil defensa des d'un punt de vista constitucional, perquè les persones que adquireixen la nacionalitat andorrana durant aquests dies -que és ara-, per raons d'expedients, tant de matrimoni com de naturalització per edat -25 anys- es trobaran -si no es modifica aquesta Llei- que no podran votar en les properes eleccions, i em fa l'efecte, que seria difícilment defensable, fins i tot, davant d'uns tribunals, perquè un dels drets bàsics de qualsevol ciutadà andorrà és el dret de vot i, si una persona esdevé andorrana durant el mes de setembre o d'octubre d'enguany, i se li diu que en el proper mes de febrer o març no podrà votar, seria difícil d'admetre-ho.

Jo crec que hi ha temps de fer-ho bé, i en els països on es fa un cens electoral actualitzat immediatament, -em sembla que a Espanya, cada mes, el cens electoral s'actualitza automàticament- és molt fàcil que en el moment que es convoquin, siguin unes eleccions, sigui un referèndum, de qualsevol natura que sigui, que els comuns tinguin un temps determinat per actualitzar el cens electoral en funció dels edictes que es van publicant, cada setmana, de noves persones que adquireixen la nacionalitat.

L'única previsió que té la Llei avui en dia, com sabem tots, és quan les persones que compleixen divuit anys fins el dia mateix de les eleccions, ja formen part d'una llista de reserva, perquè aquell dia puguin votar. Però, això seria preferible que en formés part tota la gent que adquireix la nacionalitat durant els presents dies que som -ara que estem prop d'eleccions- i, en tot cas, sempre que... també va passar per les comunals, -les comunals van ser al desembre i es va tancar la llista al setembre-, bastantes persones es van quedar sense poder votar, i això es va manifestar a les taules electorals, *inclús* alguna queixa en aquest sentit, i a més és que és de justícia i de dret que pugui ser així.

Jo, per això, celebro aquesta iniciativa dels grups parlamentaris de l'oposició per poder aprofitar aquesta ocasió per presentar unes esmenes consensuades que es puguin transaccionar, i que es pugui donar un resultat encara més positiu per a tots els ciutadans.

És tot, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Doncs, té la paraula el Sr. Narcís Casal que presenta la Proposició de llei.

Sr. Narcís Casal teniu la paraula.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, la Llei de la Junta Electoral ve motivada per dues raons: primera: clarificar els rols que pertoqueuen a les institucions en període de campanya electoral i, en segon lloc i principalment, crear un òrgan especialitzat que dirimeixi les disputes durant la campanya, ja sigui entre candidatures ja sigui entre candidatures i institucions.

Nosaltres pensem que s'havien de clarificar les competències, per exemple, en la distribució d'espais gratuïts als mitjans de comunicació, l'establiment i la distribució, la possibilitat de debats entre candidatures i, en general, que el control del procés electoral havia de correspondre a un òrgan independent, i no, a l'Executiu que, moltes vegades, a través del seu partit, lògicament, forma part en les eleccions.

Com he dit, la Llei crea un òrgan que és la Junta Electoral, que haurà de dirimir diferències, queixes o dubtes -i dic les tres coses principals- diferències que puguin existir durant el procés electoral. I això, de manera ràpida i eficaç.

Un dels nostres objectius amb la Junta Electoral és apartar els òrgans judicials ordinaris del coneixement d'aquestes qüestions... per dos motius: primer, per eficàcia, perquè la jurisdicció ordinària està especialitzada i organitzada per a resoldre assumptes de naturalesa diferent a l'electoral, i ens va semblar que una ampliació sobtada de competències seria un trasbals poc recomanable, en aquests moments; i segona, per prudència perquè creiem convenient estalviar a la jurisdicció ordinària qualsevol decisió que pugui tenir una relació directa amb els processos polítics del nostre país. Jo crec que tots som sensibles a aquesta qüestió.

Bé, l'informe que ha elaborat el Govern sobre la Proposició ens sembla globalment favorable -vull dir, favorable a la Llei, que és el que acaba de dir ara el Sr. cap de Govern-, si bé aportant suggeriments que també semblen globalment bastant oportuns.

Només un comentari sobre la composició de la Junta Electoral... perdó, faré dos comentaris perquè el Sr. cap de Govern ha parlat d'una cosa, ara...

En primer lloc diré que en el seu informe el Govern suggereix una disminució del nombre de membres o la seva integració per batlles en lloc de magistrats...

Semblaria que es plantejés com a disjuntiva, o una cosa o l'altra.

Al nostre entendre, sembla justificar-se més la reducció de membres de la Junta, que no pas la seva composició per batlles.

Els batlles, creiem que són perfectament idonis per a portar a terme la tasca de la Junta Electoral -són perfectament capaços-, tanmateix ens sembla que tant pel volum de feina que tenen actualment, com per la necessitat apuntada d'apartar-los de decisions de tipus polític, seria convenient mantenir els magistrats.

I ara, vull dir la segona observació que és en referència a l'últim apartat de l'opinió del Govern tal com apareix en el Butlletí del Consell, i el que ara mateix ha apuntat el cap de Govern en les seves paraules, és el fet de què es publiqui una tercera llista... bé, una llista electoral just abans de les eleccions, que ens sembla, segurament, que això és una bona iniciativa, l'únic és que vull avisar de què la Llei tal com està presentada, precisament, preveia que la Junta Electoral no coneixeria de les reclamacions que hi hagin sobre llistes electorals, perquè no necessàriament coincidien en les dates de les eleccions. Si féssim aquest canvi, potser, s'hauria d'ampliar la competència de la Junta Electoral, en aquest sentit.

Res més. Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, des del Grup Lliberal també considerem molt encertada la presentació d'aquesta Proposició de Llei.

La Junta Electoral és un organisme que, fins a cert punt, és necessari que existeixi. El que també és curiós és que aquest organisme no s'hagi desenvolupat en el marc de l'aprovació del bloc de Llei constitucional en el qual s'emmarca, que és el tema de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum. Potser, és que aleshores no es creia necessari, i ara es creu necessari; potser per alguns, llavors, es tenien aspiracions d'estar a Govern i ara, potser, es tenen aspiracions d'estar a l'oposició.

Les coses canvien i, evidentment, les institucions també, s'han d'anar adaptant a les situacions polítiques.

No per això, nosaltres adoptarem la postura inversa, és a dir, quan un està a l'oposició té un criteri, i quan està a la majoria en té un altre.

Entenem que és positiu, la creació de la Junta Electoral. Evidentment, compartim plenament el criteri de Govern en què s'haurien d'introduir algunes modificacions, algunes modificacions, potser en la composició, potser, en alguns aspectes de la Llei electoral que estan encara sense... o estan poc definits, o estan confosos. I, per tant, el Grup Lliberal donarà suport a la Proposició de Llei. Presentarem, també, les nostres esmenes que seran debatudes en comissió, i aportarem, doncs, el que creiem que s'ha d'aportar en aquesta qüestió.

Evidentment, la Junta Electoral és un organisme que ha d'estar, diríem, al marge, o ha d'estar amb imparcialitat a l'hora de decidir. Per això és important la composició que se'n tingui, no només s'ha de vetllar perquè les persones que hi siguin, siguin independents, sinó que les persones que hi siguin, coneixin la realitat del país, amb la qual moltes vegades, quan es vol donar tanta independència a un organisme, el que es fa és donar-li desconeixement.

En aquest cas, procurarem presentar esmenes, en aquest sentit, i que en comissió es debatien.

Pel que fa al termini d'esmenes, i la demanda que presentem -ara val tant per aquest com pel pròxim Projecte de Llei- també, crec que mereix un comentari. Des del Grup Lliberal demanaríem com a iniciativa, diríem, -perquè ens pertoca a nosaltres demanar-ho, i perquè així ho creiem- que s'escurcés el termini d'esmenes, que passi de quinze dies a set dies. I ho demanem per dos motius: el primer, i fonamental és perquè la Llei pugui entrar a tràmit, pugui tirar endavant i pugui ser aprovada. Aleshores, per la nostra part no hi ha cap inconvenient en treballar les esmenes en set dies, i no en quinze, i així, també, presentar conjuntament amb l'altra Llei aquestes esmenes. I, ho fem... sense cap mania ho demanem, ja que s'ha fet referència abans de què... el Sr. Alís ha fet referència de què ells feien el que podien en els quinze dies que tenien d'esmenes, de vegades fan el que poden, fins i tot en dos mesos, però, en aquest cas en quinze dies fan el que poden, i no solament això, sinó que, entenem que en el Grup Lliberal no tenim cap inconvenient, quan la cosa justifica, donar més termini o donar-ne menys. Nosaltres, en aquest cas, en demanem menys... en demanem menys per les nostres pròpies esmenes, i això també contrasta una mica amb una qüestió que volia comentar, que és que quan es demana, de vegades, que en alguna llei se li redueixi el tràmit d'esmenes, perquè es considera que ja s'ha debatut, o que es considera que el calendari així ho demana, i el

Grup Lliberal, moltes vegades, no té massa inconvenient en fer-ho, doncs, per part de l'oposició no se'ns demana aquesta qüestió. En aquest cas, nosaltres no tenim cap inconvenient en demanar, en una llei que presenta l'oposició, que se'ns redueixi a nosaltres mateixos el nostre termini d'esmenes. Farem l'esforç -que entenc que és un esforç- però, el farem, i farem el que podrem, també, i crec que ho farem... intentarem fer-ho el millor possible.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

Altres intervencions?

Sí, Sr. Josep Dallerès, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

Em sembla que és únicament per intervenir sobre el que podríem dir "al·lusions" en dos punts.

Pel primer cas és; un: és recordar al Sr. Mora -i aquí lligo amb la intervenció que hi ha hagut anteriorment sobre les eleccions que s'apropen, i que em dona la impressió de què, efectivament, es comenci a intentar fer electoralisme barat- recordar només, que la Llei electoral i del referèndum es va votar per unanimitat al Consell. I jo no era al Consell en aquell moment, era a Govern; i vist que s'ha mencionat Govern, Govern no hi va participar en l'elaboració de la Llei, que va ser una Llei que va sortir des del Consell, i es va votar per unanimitat, amb consellers que avui estan assentats en aquest costat i en l'altre costat. I, em sembla que pretendre fer passar un missatge que no sigui aquest, és enganyar al públic.

El segon punt és sobre el termini d'esmenes: allargar o escurçar els terminis d'esmenes.

Si l'oposició ha demanat l'allargament del termini d'esmenes -si mal no recordo és en dos ocasions, o en tres... ja no me'n recordo... és igual!- i, concretament n'hi ha una que no se'ns va acordar. Cada cop que es va demanar l'allargament del termini d'esmenes va ser per presentar esmenes, i no esmena a la totalitat a la Llei... I, això, em sembla que podrà reconèixer que és així.

En l'únic cas en què no hi va haver temps material d'estudiar les esmenes, tal com nosaltres volíem, es va presentar esmena a la totalitat. Hi ha hagut un cas, actualment, que s'ha demanat d'escurçar un termini d'esmenes sobre un text que ha estat polèmic; nosaltres hem demanat que no s'escurcés el

termini d'esmenes, no estem, en absolut, en desacord en què s'escurci el termini de tràmit en comissió. És a dir, que el termini de tràmit en comissió, si es pot liquidar en dos dies, hi estem totalment d'acord. Ara... em sembla que se'ns ha de donar mínimament el temps quan es tracta de lleis prou importants com el cas de les lleis que s'han entrat, i de disposar, com a mínim, dels quinze dies reglamentaris.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Bartumeu pel Grup Mixt, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

També per contestar al president del Grup Lliberal, el company Dallerès ho ha recordat, jo crec que el president del Grup Lliberal ha fet un lapsus derivat de la creença que tenen aquells que no solament no van participar en el procés constituent sinó que el van veure amb horror, de pensar que tothom que està al Grup Lliberal va veure igualment amb horror el procés constituent... No és així, i el company Josep Dallerès ja li ha recordat.

La qüestió dels terminis, jo crec que no s'hauria de comparar quan parlem fora de càmares de televisió, Sr. Mora, no parlem igual, no? i parlo per vostè.

Li recordaré que a l'última Junta de Presidents de Grup Parlamentari, amb participació del Sr. cap de Govern, i discutint el pressupost del Consell vam constatar que no eren els mateixos mitjans els quals pot disposar un grup parlamentari de l'oposició i el grup parlamentari de la majoria. Per tant, no ens vingui, aquí, a dir que vostès faran un esforç per fer-ho en set dies i que nosaltres, doncs, també podem fer els mateixos esforços, perquè és ben evident que vostès poden accedir, no ja per ser la majoria sinó per ser, també, el grup parlamentari que dona suport al Govern, a tota una sèrie de suports i ajudes tècniques a les que nosaltres no podem accedir. Jo crec que no és comparable.

I, finalment, és clar, si del que parlava és de la Llei de mòduls. Bé, efectivament només hi ha hagut una vegada en què el Grup Lliberal hagi demanat escurçament, però, ha demanat escurçament per una qüestió clarament política, no tècnica de temps d'esmenes. Per tant, nosaltres tenim tot el dret de no estar d'acord en què per qüestions d'oportunitat política de la majoria, doncs, s'hagi d'escurçar un termini d'esmenes.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Jo, només per aclarir, ja que, en aquest cas, doncs, va ser el Govern el que va demanar a Sindicatura que consultés l'oposició sobre una eventual reducció del termini d'esmenes en la Llei de mòduls. La Llei de mòduls és una llei que ha passat pel Consell, i que s'ajusta, exactament, al que diu la sentència constitucional, que es diu: aclareixi'm el mòdul, que vol dir la variable V1, i posi'm la taula.

Com el mateix constitucional reconeix o destaca en aquesta sentència, això és una informació que ha passat al Consell, que va passar en forma de documentació d'acompanyament de la Llei, que va quedar clara en el moment del debat polític i que, per tant, entenem que ja que s'havia debatut políticament, hi podia haver aquesta bona voluntat per part de l'oposició per permetre que aquest instrument tirés endavant...

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre si us plau... us demano de no aprofundir perquè estem passant al debat d'una altra llei i, per tant...

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Doncs, ja arribarà, potser...

El M. I. Sr. Síndic General:

... Ja arribarà el seu dia, però us demano de quedar-vos, doncs, en el punt de l'ordre del dia que estem tractant.

Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Sr. síndic, em quedaré, però he de restablir la veritat en un punt. Al conseller, que parla en la seva qualitat de president de grup, la Sindicatura no li ha consultat res. El conseller, que parla en la seva qualitat de president de grup es va entrevistar amb el president del Grup Parlamentari Lliberal, per aquesta qüestió.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Antoni Martí pel Grup Lliberal, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sí, gràcies Sr. síndic, perquè és que... és que no acabo d'entendre el debat... la veritat!

Perquè l'únic que vol el Grup Parlamentari Lliberal, és que passin aquestes dues lleis, i que ja hem dit des del Govern i des del mateix grup parlamentari que ens felicitem, i que a més el Sr. Narcís Casal que personalment hi ha treballat molt, i el felicito i, a més, per ser justos també havíem parlat d'aquesta Llei anteriorment amb el Grup Parlamentari Lliberal i no es va poder fer en el seu moment per ix motiu, diguéssim una proposició de llei, en teoria... no sé... hi ha un debat, aquí, en definitiva... Nosaltres no fem política, nosaltres l'únic que diem és que passin aquestes dues lleis, que són dos lleis que són importants, i que a més ja hem elogiat suficientment, cosa que no passa molt sovint des de l'oposició amb les nostres lleis, doncs, el que volem és que aquesta Llei passi en aquest període de sessions, res més. A partir d'aquí em sembla que, el president, si em permet -el Sr. Francesc Mora- no ha fet cap al·lusió al Sr. Josep Dallerès, em sembla que l'al·lusió era pel Sr. Miquel Alís.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé... Si us plau us demanaria de quedar-vos sobre intervencions que siguin sobre el fons de la qüestió.

En tot cas, per al·lusions... suposo, Sr. Dallerès teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

És únicament per al·lusions, i sense ànim de prolongar una discussió que em sembla que no és el cas.

Però, recordaré al Sr. Martí que, en aquell cas, qui estava a Govern en aquell moment era jo, no era el Sr. Alís.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Molt bé, doncs, Sr. Antoni Martí una última intervenció, si us plau.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sabem tots plegats que el Sr. Josep Dallerès ha estat al Govern, i també sabem que el Sr. Jaume Batumeu és un dels puntals de la Constitució andorrana -això ho dic passant- i ho reconeixem públicament, però, jo dic que l'al·lusió era pel Sr. Miquel Alís, en tot cas, ja contestarà si està interessat des del punt de vista que feia referència, entenc jo, si ho he entès bé -que sempre em puc equivocar- que en la referència, un deia que era el Sr. Alís que estava, diguéssim, atacat des d'un punt de vista parlamentari educat quan parlava del gran esforç, i que fan el que poden amb les esmenes... Nosaltres -i ho ha dit el Sr. president- farem el que podem, també, però, també som dels que reconeixem que tampoc és tant esforç, perquè la proposta és bàsicament treballada pel sector moderat de l'oposició, doncs... està bastant bé.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Doncs, dono...

(Se senten veus)

... Si us plau... Dono per acabat el debat i a la vista de les intervencions declaro la presa en consideració de la Proposició de Llei per assentiment.

S'obrirà un termini per a la presentació d'esmenes que no podran ser a la totalitat, i que atenent a la petició feta pel Sr. Francisc Mora del Grup Lliberal el termini per a la presentació d'esmenes serà de set dies.

Passem al punt següent de l'ordre del dia, punt 3.

3. Presa en consideració, si escau, de la Proposició de Llei qualificada de finançament electoral.

La Proposició fou publicada en el Butlletí número 47/2000 del 12 d'octubre.

El Govern ha manifestat el seu criteri dins el termini reglamentari per escrit que ha estat publicat en el Butlletí número 50/2000 del 24 d'octubre.

Té la paraula el Govern per donar lectura al seu criteri.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, ho llegiré, bàsicament perquè és breu...

Diem que aquesta Proposició de Llei parla de la Junta electoral com a òrgan ja creat. Atès que aquest òrgan

es crea en la mateixa Proposició de Llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral i del referèndum -que acaba de passar a tràmit-, entenem que l'aprovació d'aquesta Proposició de llei va directament relacionada amb la de la Proposició de Llei de modificació de la Llei qualificada del règim electoral, com és obvi.

Entenem que si aquesta Proposició de Llei s'aprova, en les primeres eleccions generals, i en les primeres eleccions comunals que se celebrin amb la Llei en vigor, el Govern atorgarà les subvencions a totes les candidatures un cop fetes les eleccions, i no s'atorgaran bestretes de les subvencions a cap candidatura -si ho entenem bé. El Govern per fer efectives les bestretes de les subvencions -és a dir, per anticipar aquests diners- ha de disposar d'una dotació pressupostària a aquest efecte. S'hauria de considerar, doncs, si aquesta partida pressupostària, atès a les seves peculiaritats, ha de tenir la consideració de crèdit ampliable d'acord amb el que estableix l'article 25, apartat a) de la Llei general de les finances públiques.

Opinem que la confecció de sobres i paperetes electorals, és una tasca que correspon al Govern i no a les candidatures, com s'ha fet fins ara i em sembla que és correcte. Per tant no es pot considerar com una despesa electoral de les candidatures, i quan el Tribunal de Comptes elabori l'informe relatiu a la regularitat de les comptabilitats electorals i, en conseqüència, proposi l'adjudicació, la no adjudicació o la reducció de la subvenció estatal a cada candidatura, pensem que hauria de ser el Consell General qui aprovi la proposta i posteriori la trameti al Govern als efectes oportuns.

També dir i manifestar que el Govern, com és lògic, troba molt encertada aquesta Proposició de Llei en els termes generals i que en la seva tramitació, en el lloc que pugui, col·laborarà amb el Parlament per donar-li el millor tractament possible perquè sigui, també, votada abans d'aquesta legislatura.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

A continuació té la paraula el Sr. Narcís Casal que ha presentat la Proposició de Llei.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Dic al Sr. Martí que li agraeixo les paraules. No li perdono que m'hagi fet posar vermell... però, li agraeixo les paraules.

De totes maneres li haig de dir que les lleis són el producte de la feina de molta més gent que jo: del meu grup parlamentari i del Grup Parlamentari Mixt.

Doncs, bé, entrem a la Llei del finançament...

La Llei de finançament dels partits polítics és segurament una vella aspiració de tots els que han participat en eleccions al nostre país.

Actualment, com sabem, la vida política es porta a terme principalment a través dels partits polítics, en dos moments fonamentals: un, quan es celebren les eleccions generals; i, dos, quan els partits s'expressen en el Parlament.

Actualment quan els partits es troben al Parlament, ja reben subvencions a través d'assignacions als grups parlamentaris. Són assignacions perfectament naturals, necessàries i indiscutides.

En aquest capítol, de les assignacions parlamentàries, hem entrat, segurament, en una segona fase de perfeccionament. Em refereixo a l'acord pres recentment per tots els grups parlamentaris de millorar el sistema d'assignacions parlamentàries.

Doncs, bé, ens queda una assignatura pendent: la de finançament dels partits en època electoral quan encara no han entrat al Parlament.

Doncs bé, amb aquest objectiu, la Llei proposa unes xifres basades, tal com es fa arreu, en el nombre de vots i en el nombre d'escons obtinguts.

Però, no és aquest solament el propòsit de la Llei que presentem, també es tracta de donar a la vida dels partits tota la transparència que el ciutadà pot exigir.

Per això es crea la figura de l'administrador de candidatura, i l'obligació de sotmetre el finançament dels partits al Tribunal de Comptes.

Però, la Llei també té altres coses que poden interessar als ciutadans: una és l'establiment de límits a les despeses de les candidatures, i l'altra són els límits a les quantitats que poden rebre d'un mateix contribuent.

Per tant, no solament es tracta de donar transparència a l'activitat dels partits, sinó també de fomentar la igualtat entre tots.

Ens ha semblat que el país agrairia l'existència d'uns imperatius mínims que assegurin l'equilibri i la transparència en la vida política.

Per altra banda, els suggeriments del Govern a la Llei ens semblen assumibles i positius.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Francesc Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

En relació a aquesta Proposició de Llei el Grup Lliberal també la considera positiva en quant a la filosofia i a l'estructura que presenta la Llei.

En diferents ocasions hem tingut l'oportunitat de parlar-ne, almenys, amb el conseller Narcís Casal que és qui ha presentat la Proposició de Llei.

Els punts que nosaltres considerem que serien susceptibles de debatre en comissió, per la transparència en quant a la seriositat dels procediments, evidentment, tot això des del moment que entra una subvenció pública en un organisme -en una associació en aquest cas- de caire polític, es requereix que tots aquests mecanismes de control i transparència siguin molt escrupulosos, la qual condició és essencial.

El que havíem debatut alguna vegada, i que nosaltres, en aquest sentit, presentarem esmenes és en la qüestió del càlcul dels imports per la subvenció. El doble sistema d'escó i per vot potser és un sistema que... un règim, diríem, polític, amb un sistema electoral majoritari o mixt, és a dir, una part proporcional i una altra part majoritària pot crear certes distorsions en determinats casos.

Alhora és qüestió de què la comissió, crec, afini al màxim que la subvenció tingui en compte la màxima representativitat democràtica que, entenc jo, que la màxima representativitat democràtica és, per nombre de vots més que, potser, de vegades, que per número d'escons, però, jo crec que això serà moment de debatre-ho en comissió.

Entenc, també, que és un bon moment de presentar aquesta Llei no perquè s'atansin eleccions, sinó, perquè sembla ser que finalment el panorama dels partits polítics andorrans s'estabilitzarà, perquè potser haver-la presentat abans amb el panorama dels partits polítics, sobretot de l'oposició, hagués estat una mica confús, i alhora és millor que ara, que un cop estabilitzat el que seran els partits polítics, s'entén que d'aquí a uns anys endavant, potser, sí, que ara sigui el moment de parlar del finançament de les campanyes electorals d'aquests partits polítics.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions?

Cap altra...

Cap altra intervenció?

Sí, Sr. Narcís Casal... perdó, no us havia vist...
Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Una precisió al Sr. Mora.

Tal com estan en Llei, ara, les subvencions, es fan a candidatures més que a partits polítics. És a dir, que no hi hauria problema encara que no passés el que a vostè li està passant.

El M. I. Sr. Síndic General:

Cap altra intervenció?

Sí, Sr. Mora pel Grup Lliberal.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Evidentment estic d'acord, però, el títol de la Llei fa referència a partits polítics.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Cap altra intervenció?

Bé, doncs, a la vista de les intervencions declaro la presa en consideració de la Proposició de Llei per assentiment.

S'obrirà un termini per a la presentació d'esmenes que no podran ser a la totalitat i que atenent la petició feta pel Sr. Mora del Grup Lliberal, serà de set dies.

Passem al punt següent. Punt número 4.

4. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de Llei qualificada d'immigració.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Interior ha estat publicat en el Butlletí número 52/2000, del 30 d'octubre.

La Sra. M. Rosa Ferrer nomenada ponent per part d'aquesta comissió legislativa n'exposa l'informe.

Sra. Ferrer teniu la paraula.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, gràcies Sr. síndic.

La Comissió Legislativa d'Interior ha analitzat, les 95 esmenes presentades conjuntament pel Grup Parlamentari de l'Agrupament Nacional Democràtic i pel Grup Mixt, i les 12 esmenes presentades pel

conseller general Vicenç Alay al Projecte de Llei qualificada d'immigració.

Les reunions han tingut lloc els dies 18 i 25 de setembre del 2000, i el 2 i 9 d'octubre del 2000. L'informe de la Comissió fou definitivament adoptat i entregat a la Sindicatura pel president de la Comissió, el Sr. Modest Baró, en data 23 d'octubre del 2000.

Del total de 107 esmenes presentades només 25 han estat aprovades per unanimitat, 1 per majoria, 76 han estat rebutjades i 5 han estat transaccionades.

Cal remarcar que la Comissió ha acordat substituir al redactat final de la Llei alguns mots com "amenança" per "risc" i "risc potencial" per "risc", per coherència amb les esmenes 14 i 15 de l'informe.

D'altra banda, en tot l'articulat del Projecte s'ha acordat canviar els mots "des de fa més de" per "fa almenys" o "des d'almenys", per coherència amb l'esmena 60.

Finalment, també s'ha acordat per unanimitat substituir al tercer paràgraf de l'article 11, el mot "central" per "general".

El redactat final del Projecte de Llei qualificada d'immigració és el que es sotmet avui a l'aprovació d'aquesta Cambra.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, gràcies.

El Govern vol intervenir ara o al final?

Sí, Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies.

Ens trobem parlant de la Llei d'immigració, una llei que, potser, es diferencia de la primera llei que es qualificava de tècnica, és una llei política. És una llei política, i és una llei important, i és una llei que contribueix a completar el compromís del Govern lliberal, i del grup que li dona suport amb el poble andorrà, i la feina que hi havia de tirar endavant en aquesta legislatura. Una llei que no està sola a dins d'aquestes lleis fonamentals sinó que està acompanyada per la Llei del sòl, la Llei de la funció pública, la Llei de la contractació pública de la qual he parlat abans, el Tractat trilateral d'establiment de nacionals i d'establiment de nacionals de països tercers, etcètera.

Permeti'm destacar dos aspectes d'aquesta Llei: el primer és que la Llei d'immigració defineix un marc de competències institucionals que clarifica les

competències del Consell General i del Govern, i ho fa en sintonia amb el marc constitucional... I com es fa això? Es fa atribuint al Govern la política conjuntural d'immigració com a instrument fonamental per la seva política econòmica i social; es fa atribuint al Consell General la definició del marc general d'aquesta política via la promulgació d'aquesta Llei i assegurant, al Consell General, el control polític de les decisions de Govern com a conseqüència de l'aplicació d'aquestes polítiques econòmiques i socials.

Aquest marc de competència és institucional. Imposa al Govern un estricte respecte del principi de legalitat. Efectivament, el Govern no pot... no podrà actuar a partir de la promulgació d'aquesta Llei de manera discrecional perquè aquesta Llei és una llei exhaustiva i que regula, de manera exhaustiva, tots els diferents supòsits. I, a més, el Govern haurà d'actuar via mecanismes de desplegament reglamentari i que, per tant, facilitaran el seguiment de la política en matèria d'immigració per part del Govern pel conjunt del país i, és clar, el control polític per part del Consell General.

Aquest marc de competències institucionals es clarifica perquè el Projecte de llei potencia la participació de diversos sectors econòmics implicats: sindicats, cambra de comerç, organitzacions empresarials, en la definició de la política d'immigració que sigui adequada per tirar endavant aquestes polítiques socials i aquestes polítiques econòmiques.

Aquest marc de competències permetrà una molt més àgil gestió de les necessitats del mercat de treball.

Un altre dels punts, o el segon punt que volia destacar del Projecte de llei d'immigració és com la Llei d'immigració que avui se sotmet a la votació d'aquesta Cambra millora considerablement la seguretat jurídica, i la millora no podia ser d'una altra manera i sobretot pel que fa a les condicions d'establiment dels ciutadans estrangers al nostre país.

I, per què millora aquesta seguretat jurídica? Doncs, perquè defineix, a priori, i de manera exhaustiva -com deia abans- totes les situacions en les quals es pot trobar un estranger a Andorra; perquè defineix d'una manera clara i diferenciada el règim jurídic que pot afectar a treballadors en un estatut, o a treballadors temporers, i als estrangers que gaudeixen de l'estatut de resident estable i, per tant, d'una autorització de residència de treball; també millora la seguretat jurídica ja que la Llei precisa de manera molt clara les condicions, els procediments i les garanties que s'hauran de respectar en matèries tan sensibles com les expulsions, els foragitaments, la

denegació d'accés al territori, o bé, la denegació de la concessió inicial i de les renovacions de les autoritzacions d'immigració ajustant-se estrictament al marc constitucional en concret, al seu article 22.1.

Efectivament, el Projecte de llei desenvolupa un sistema de garanties constitucionals pel que fa a les condicions de no renovació-no autorització de residència i expulsió d'un estranger resident.

El Projecte, també, millora la seguretat jurídica perquè regula de manera exhaustiva les condicions d'establiment en base al reagrupament familiar millorant, d'altra banda, de manera notable les condicions legals existents.

També regula la seguretat jurídica perquè regula el mecanisme d'una renovació de ple dret als titulars de residència i treball que han residit de manera ininterrompuda a Andorra durant, almenys, vuit anys, i a tota persona que es pugui acollir als beneficis del reagrupament familiar amb aquest titular de l'autorització de residència i treball principal.

També hem de destacar, aquí, que en virtut del que esperem en l'aplicació del Conveni trilateral, recentment parafat, aquesta durada passés de cinc anys... es redueix als ciutadans dels nostres països veïns, és a dir als ciutadans espanyols i francesos.

I, finalment el Projecte de llei millora o contribueix a generar seguretat jurídica perquè a través de tota una bateria de disposicions transitòries es preveuen els mecanismes necessaris per assegurar tant el respecte escrupulós i la protecció de tots els drets adquirits com la regulació de la situació de totes aquelles persones que s'han establert, efectivament, a Andorra i que disposen d'un rebut provisional.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt té la paraula el Sr. Vicenç Alay.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, si repassem velles intervencions en aquesta Cambra, queda clar que els temes lligats als aspectes socials, laborals i d'integració, temes referits a immigració, particularment, han constituït sempre una prioritat per Iniciativa Democràtica Nacional sigui com a partit o com a agrupament parlamentari.

Des d'aquesta preocupació hem plantejat preguntes, hem proposat solucions, hem propiciat discussions i debats, hem presentat esmenes... i, constantment i

regularment, hem reclamat -de tots- una llei d'immigració per al nostre país.

Avui estem debatent, per aprovar-lo, el Projecte de llei amb el qual el Govern pretén tapar aquest etern forat en el nostre ordenament.

En l'espera, però, hem tingut l'oportunitat durant aquests darrers anys d'anar coneixent les posicions d'uns i d'altres en debats sobre lleis de quotes, en debats sobre residències passives, sobre reagrupament familiar, etc., sense oblidar -almenys nosaltres, hi ha que, sí, ho ha oblidat- la famosa i recurrent "Borsa de treball".

Dic això perquè, quan ens ha arribat el Projecte de llei del Govern tampoc ens ha sorprès gaire el tractament que dona al tema immigratori: un tractament que, procurant solucionar caires d'ordre tècnic -i això no ho discutim- es limita a donar cobertura legal a la desregulació i a la manca de polítiques que ha caracteritzat l'actuació de la majoria durant aquesta darrera legislatura -en aquest tema, singularment.

En una simplificació podríem -repeteix: en una simplificació- podríem dir que el més rellevant de la Llei és que legalitza els permisos provisionals expedits fins ara, i no sé si satisfets per l'invent, el Govern els dona carta de naturalesa en sostreure al legislatiu, a aquest Consell, cap intervenció en la matèria, com no sigui l'aprovació d'aquest Projecte de llei -aquest text el tenia preparat abans de sentir la brillant intervenció del ministre- i ara, aquí, sentint als dos pensarà que potser no és així, que el Consell tindrà un paper importantíssim en la definició de polítiques. El Sr. ministre ens ha recordat la capacitat i la possibilitat que tenim com a consellers de controlar el Govern... evidentment, la teníem, la tenim i la seguirem exercint. Ara, això no priva -tot i el magnífic discurs del Sr. ministre de què queda el Consell fora de joc -bastant fora de joc- en aquesta matèria... Perdoni, no ho tenia escrit i ha sortit com a sortit, Sr. ministre... senyor, nosaltres no podem estar d'acord amb aquest text.

El nostre model ha estat sempre un altre: ha estat el d'afavorir... -i recullo discursos que s'havien fet abans- el d'afavorir l'estabilitat en el treball i evitar la substitució d'immigrants establerts per nous immigrants, ha estat la d'afavorir la integració i la cohesió social, i ha estat la de propiciar un creixement econòmic meditat i sostenible.

No es tracta, doncs, de si és el Govern o el Consell el que dona els permisos, i quants en dona. No es tracta de si un sistema -o aquest sistema- és més o menys àgil. Aquest és el fals debat que vostès, senyors lliberals, volen alimentar per a evitar entrar en el

fons de la qüestió: quina ha de ser la política immigratòria a Andorra?

La seva -m'atreveixo a interpretar- que queda retratada en el que diu l'article 8 del Projecte i cito textualment: "El Govern determina la política general en matèria d'immigració en funció de les necessitats socials i econòmiques del país".

Aquesta afirmació -al meu entendre- sols es pot llegir des de dues òptiques: la primera, com una obvietat absolutament supèrflua perquè em pregunto sobre què, sinó, podríem establir la política immigratòria -no serà sobre les necessitats esportives tot i que alguna vegada s'ha apuntat o les necessitats dels països de l'entorn. O sigui, que des d'aquest punt de vista només es pot entendre com una obvietat, ara, com que no crec que sigui aquest el cas, he d'entendre que això s'ha de llegir amb profunditat, amb negreta, amb el qual ens trobaríem això com un manifest, com una eufemística declaració de què, bé... el Govern es planteja la política immigratòria amb un "ja anirem veient", o sigui, depèn, ha parlat el ministre de la circumstancialitat de certes coses, que és evident que és així, però, nosaltres, seguim pensant que calen polítiques de planificació.

Aquesta consagra el "planificació no gràcies", amb que alguna vegada ens ha obsequiat -si no amb aquests termes- el Sr. cap de Govern.

La política immigratòria és -al nostre entendre- alguna cosa més seriosa que això, afecta a l'economia de les empreses, afecta al creixement del país -segur-, afecta a la seva sostenibilitat, afecta a la seva vertebració... i afecta, també, i sobretot, a les persones.

No es tracta, doncs, d'un tema banal. És per això que reclamem que sigui el Consell qui ratifiqui -subratllo el mot ratifiqui- les polítiques immigratòries, qui en debati la seva oportunitat i idoneïtat, i en debati la seva viabilitat, també, de la mateixa manera que, en un altre context, en un altre ordre de coses, és el Consell qui aprova un pressupost que li presenta el Govern -almenys de moment-

Vostès distreuen el tema parlant de demores, parlant de l'agilitat que cal en aquests temes, vostès que... -perdonin, sobretot el Sr. Mora que és l'especialista en velocitats parlamentàries- vostès que ens presentaven les lleis de quotes amb mesos de retard... Ho torno a repetir, no és aquest el tema.

Podria estendre'm llargament en consideracions d'un altre tipus, i no disposem de massa temps. Em sabria greu, però, deixar al tinter una constatació que il·lustra perfectament el que he dit.

On és la Borsa de treball? Ni avui, el Sr. ministre, ens n'ha parlat...

Al Projecte de Llei no hi apareix quan es parla de què -i ara cito el text-: "el Govern es dota dels instruments i serveis oportuns per obtenir tractar i analitzar totes les dades i informacions útils en la matèria..." -això apareix a l'article 8. Tampoc apareix més endavant, a l'article 36, quan es torna a referir a aquests instruments.

Podríem pensar, des de la nostra ingenuïtat, que va ser un oblit, i per aquesta raó vam introduir una esmena que recollia la Borsa explícitament. I aquesta esmena, senyors lliberals, vostès que van tenir l'oportunitat no la van voler acceptar, no la van votar... -bé, sí la van votar. La van votar desfavorablement, és clar...

Llavors, la cosa sembla que queda clara: aquella Borsa de treball que vostès es van comprometre a crear -i he de creure que no la volen veure ni en pintura. No es tracta de deixadesa, almenys aquesta vegada no es tracta de deixadesa, es tracta d'una expressa voluntat, -crec- una expressa voluntat política de desregulació.

Perdonin, però jo tinc el liberalisme en millor concepte que tot això -i ho dic sincerament- Aquesta política, si de cas, té un altre nom, no és el nom de lliberal, sinó un altre nom o un altre cognom.

Senyors lliberals, nosaltres volíem i volem una llei d'immigració, necessitem una llei d'immigració per aquest país, però no aquesta llei.

Aquesta llei no garanteix drets i llibertats ni als immigrants ni a les persones que treballen en aquest país. Aquesta llei garanteix mà d'obra, això sí, garanteix mà d'obra...

Senyors aquesta és una política miop i inacceptable. És una política miop perquè estem parlant d'un país que ha apostat o que diu apostar per la qualitat, pels projectes de futur, per la convivència, etcètera.

Aquesta no és la llei d'immigració que necessita Andorra.

Per aquest motiu, el nostre vot serà desfavorable.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

També pel Grup Mixt té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Abans d'entrar directament a la intervenció només volia deixar constància de què m'he quedat

bocabadada escoltant al ministre, el Sr. Estanislau Sangrà, perquè...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau!

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

... Sí, perquè penso que no parlem de la mateixa llei, o no hem llegit el mateix text perquè quan parla de seguretat jurídica, precisament, el que hi ha en el text que hem treballat a la comissió és molta ambigüïtat, i poca seguretat jurídica, i m'explicaré:

Conjuntament amb els altres companys de l'oposició parlamentària vam presentar en total 107 esmenes al Projecte de llei qualificada d'immigració que avui es sotmet a aprovació d'aquesta Cambra. Concretament, com ja s'ha exposat a la ponència, 95 les vam presentar el grup parlamentari de l'AND, amb el company Sr. Narcís Casal, en representació del grup AND i amb el company Vicenç Alay, també del Grup Mixt; 12 esmenes concretes van ser presentades individualment pel Sr. Vicenç Alay. De les 107 esmenes presentades 76, -i repeteixo 76- han estat rebutjades... és a dir, han votat no. O sigui, un 71% de les esmenes presentades per l'oposició no s'han tingut en compte.

Senyors, amb tot el respecte, penso que amb aquestes xifres n'hi ha prou que parlen per si soles i que tot el treball de l'oposició en intentar millorar la llei, en fer-la tècnicament i humanament millor no ha servit per res. La majoria lliberal només ens ha acceptat aquelles esmenes que corregien els punts i les comes però res més... res de fons ni continguts.

En aquestes condicions comprendran, doncs, perfectament que no puguem votar aquesta llei.

A títol d'exemple citaré que el títol II referent als drets i llibertats dels estrangers al Projecte de llei preparat pel Govern només es limita -i, Sr. Sangrà, aquí és en quan a la garantia, a la seguretat jurídica a que es referia abans, el Projecte de llei que han presentat només es limita a transcriure uns aspectes concrets de la Constitució, però, no els desenvolupa. Una llei d'immigració -com li volen dir vostès- no pot limitar-se a transcriure literalment apartats al que diu la nostra Constitució. Ha d'anar més enllà i, ha de definir quins drets tenen els estrangers, quins drets, realment, se'ls hi vol donar i quines obligacions, també. Quins drets socials i econòmics tenen... això tampoc ho diuen i només citaré: si tenen dret a l'escolarització, el dret a la sanitat, al transport escolar, etcètera. Però, vostès -com he dit- són els reis de l'ambigüïtat i la indefinició i, aquesta

Llei n'és una bona mostra. Per tant, penso que no hem llegit el mateix text.

Un altre motiu fonamental pel qual no podem dir sí, al text que ens presenten és que poca cosa canvien del sistema de quotes i, com ha dit el company Vicenç Alay en la intervenció que m'ha precedit, modifiquen el sistema en què s'adoptaven les quotes i releguen el paper del Consell General en matèria d'immigració a no res: aprobeu una llei, ara, i d'aquí quinze o vint anys, o deu... o d'aquí quan sigui, si convé ja ho farem, ja la tornarem a modificar, la tornareu a veure, i us queda el control polític... efectivament. Però, mentre tant, farem i desfarem el que ens semblarà.

De tota manera ja ens han demostrat durant tota la legislatura el respecte que els mereix aquest Consell General i, em remeto només a la intervenció, a l'inici de la sessió d'aquesta tarda, del Sr. Sangrà quan es referia a la Llei de la contractació pública i al paper, també, del Consell General... només em remeto a aquella intervenció. Sortirà a l'acta. Queda clar quin és el paper que la majoria lliberal li vol donar a aquesta Cambra.

I els recordo que el Consell General som tots: majoria i oposició. És una unitat. I això també ho han oblidat.

Encara hi ha més: a l'article 38 de la Llei decideixen fer excepcions al principi de prioritat absoluta per nacionalitat en la concessió de les autoritzacions. Quan diuen que el Servei d'Immigració podrà donar autoritzacions de residència a un estranger nacional d'un país que no pertanyi a la Unió Europea i a l'Espai Econòmic Europeu, diu: que les podrà donar el Govern -i, aquí, la seguretat jurídica m'agradaria saber on és- si acredita alta especialització i/o experiència professional. Per mi, dir-ho així és gairebé el mateix que si diuen: "si aquesta persona té cultura, és ric, bona presència, no et preocupis que pots venir a treballar a Andorra"...

... Per mi, senyors, amb això, la declaració dels drets humans i el principi de no discriminació per raó de la condició personal o social establert en la nostra Constitució se'ls ha oblidat a l'hora de redactar la Llei.

Una altra qüestió és la Borsa de treball que també n'ha parlat, aquí, el company Vicenç Alay, i tampoc han acceptat les esmenes que vam presentar.

Aquí no vull repetir el que va dir un company, conseller general, Xavier Mora l'any 1995, en debatre davant d'aquesta Cambra una moció que havia presentat conjuntament amb els consellers Vicenç Alay i Vicenç Mateu ja que ho poden llegir al Diari Oficial del Consell General número 4 de l'any 1995.

Tampoc repetiré la meua intervenció el dia 30 de juny de l'any 1999 quan en aquesta mateixa sala vam debatre una Proposta d'acord relativa a la presentació a tràmit parlamentari de la Llei d'immigració, d'un Projecte de Llei d'immigració i del Projecte de Llei que regulés la creació i posta en funcionament d'una Borsa de treball, que per cert, Sr. Sangrà amb tots els grans volums de projectes que ens ha citat en l'inici de la seva intervenció d'aquesta Llei, la Borsa de treball l'ha oblidat.

Només diré... -i no ha estat volgutament, vull dir, per tant, és volgutament que no l'han fet- només diré que l'Acord que s'adoptà el 30 de juny en aquesta Cambra lligava la Llei d'immigració a la Borsa de treball i, es va adoptar per tots els que estem aquí, avui.

En aquell moment nosaltres els hi vam dir que no ens creïem... que ho presentàvem però, que no ens creïem que ho fessin, i el temps ens ha donat la raó, i també citaré textualment amb el que vam acabar la nostra intervenció, els hi dèiem que com que ja ens coneixem, que donàvem suport a aquella Proposta d'acord, però ho fèiem sense cap mena d'il·lusió perquè en cas de prosperar, érem conscients que no pensaven donar-li compliment.

Actualment el temps ens ha donat la raó i només li han donat compliment parcial perquè la Borsa de treball l'han oblidat.

És una mostra més del respecte que els mereix el Consell General; del valor que els lliberals d'aquest país donen als acords adoptats democràticament i legítimament per aquest Consell General, és a dir, el valor és cap, nul.

I no m'estendré més, només diré que subscric el que puguin... -el que ha dit el company, Vicenç Alay-, el que puguin dir la resta de companys de l'oposició en valoració d'aquesta Llei.

Nosaltres, no és la nostra llei d'immigració, per tant, no li podem donar suport.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Per l'Agrupament Nacional Democràtic té la paraula el Sr. Narcís Casal.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, finalment el Consell aprovarà una Llei d'immigració.

Volia dir que han passat quatre anys des que el Sr. Baró recordo que va prometre que no tornaríem a

aprovar quotes d'immigració. Ho recordo perquè va ser una de les primeres intervencions aquí, al Consell, meves i, per tant, recordo les paraules que va dir... Bé, hem de suposar que més val tard que mai.

Com ens va preguntar i li vàrem dir al Sr. Mora -i ho recordarà ell-, al començament de les sessions de la Comissió d'Interior, la nostra voluntat inicial era la d'aprovar la llei. Aprovar-la evidentment si podíem participar en la creació de la Llei.

En aquell moment ja havíem presentat 95 esmenes a un text que tenia 129 articles... És evident que hi volíem participar.

I aquí volia remarcar que el que volíem era influir en una llei, que era, i és la llei del Govern liberal tal com ha dit la companya Ferrer. Més que res per intentar adequar-la a la Constitució, tal i com entenem nosaltres que són els preceptes constitucionals.

Vull dir que malgrat ser conscients de què no teníem la majoria parlamentària vàrem decidir treballar per influir en la mesura del possible.

El que ha passat és que al final la nostra influència ha estat mínima, i desgraciadament, doncs, no podem votar la Llei.

Per començar els diré que per a nosaltres una llei que es digui i sigui realment "d'immigració" hauria de parlar a fons d'un tema importantíssim dins la immigració, que és la integració dels immigrants al nostre país.

Al nostre entendre la Llei que es votarà és una Llei de procediment sobre entrada i sortida d'immigrants al país, i que fixa únicament la durada dels permisos.

Mirin, a nosaltres ens sembla bé que es vulgui fer una llei de procediment, i podem acceptar de treballar-hi *inclús* perquè és millor això que res, però, el que no podem acceptar és que d'això se'n digui una Llei d'immigració.

Doncs, bé, la nostra primera esmena va anar, precisament, en el sentit de canviar el nom a la Llei, i l'esmena no va ser acceptada.

Nosaltres, el diagnòstic que fem és que tot plegat és una exageració calculada que només es pot entendre, gairebé, en termes -com dèiem abans- de propaganda ara que s'apropen les eleccions.

Bé, només això ja seria motiu de rebuig de la Llei, però hi ha d'altres coses, per exemple: que de les 95 esmenes, i en general de les 107 esmenes presentades pel conjunt de l'oposició només se n'han aprovat gairebé -no em voldria contradir en els números amb la Sra. Ferrer- però, cap a un 20%... un 25%, perdó!

Per tant, la nostra voluntat d'influir en la Llei no s'ha pogut aconseguir. Per tant, votarem en contra, i a més a més, com saben, la portarem al Constitucional i, amb això no vull intimidar a ningú, sinó simplement dir quina serà la conseqüència del nostre anàlisi. (Últimament sembla que el Constitucional sigui una arma política... jo crec que no ho és... si es porten les coses al Constitucional és per fer un servei al país).

Doncs bé, hi ha tres grups principals d'esmenes que seran portades al Constitucional:

Primer: les referents a les garanties jurídiques dels "no residents", els quals, segons la Llei, no es beneficien dels efectes suspensius de les decisions administratives.

O sigui, que si tenen algun problema i volen recórrer, ho han de fer des de fora del país. Primer, han de marxar i després recórrer.

Ja no es tracta del "*solve et repete*", sinó del "*marxa i repete*".

Doncs, bé, els informo que hi ha tribunals, al nostre entendre, que això ja ho han invalidat.

En segon lloc, hi han les esmenes que fan referència a competències del Consell, i que la Llei passa al Govern, com per exemple, les "condicions d'entrada" al país de l'article 8è, o els preus dels documents de la immigració de la disposició addicional segona.

En tercer lloc, les que trenquen el principi d'igualtat i seguretat jurídica, com per exemple. el diferent tractament de treballadors dels sectors públic i privat a l'hora d'obtenir pròrrogues de permisos temporals determinats.

O les condicions d'anul·lació d'una autorització vigent per no residir al país, i que pot ser contrària al principi de lliure circulació i establiment.

Apart que en aquest cas l'Administració pot ordenar inspeccions de residència de manera totalment discrecional i discriminatòria i, d'això jo crec que se'n podria parlar moltíssim.

Quant al principi d'igualtat -que estem parlant ara-, de tractament, crida molt l'atenció el diferent tractament a treballadors i patrons en les sancions dels articles 120 b) i 121 b). És el mateix supòsit, és el supòsit d'una persona amb una residència passiva, la qual se la troba treballant.

El treballador pot ser obligat a pagar fins a un milió de pessetes, mentre que l'empresari -que li ha donat la feina- haurà de pagar, només, dues-centes cinquanta mil... Jo crec que sobren els comentaris... Això es pot comprovar. Té la Llei al davant, eh? Ho pot comprovar. Ho he mirat varies vegades.

A més, a més li haig de dir que en totes aquestes coses que es diuen es van fer esmenes i no es van aprovar.

Apart d'aquests supòsits, voldria parlar de dos esmenes de supressió que hem fet: una a l'article 36.4 i una altra al títol II de la Llei.

El 36.4 fa referència a la prioritat que es dóna als immigrants de la Unió Europea i altres països. Aquí voldria dir el que tots intuïm, i és que la similitud geogràfica i cultural dels immigrants ha facilitat molt la convivència entre tots en aquest país fins ara. Crec que això és una cosa de suma importància.

Aquesta realitat va ser percebuda ja pels nostres predecessors, aquí, al Consell General, abans de la Constitució i també pels Serveis dels coprínceps que aleshores participaven en aquestes decisions -potser, ara hi segueixen participant... no ho sé.

Crec que és un deure ser conscients d'aquesta realitat.

El que no podem fer es posar-hi traves... ara bé, una altra cosa és convertir una situació de fet beneficiosa en una imposició legal.

Nosaltres creiem que els mateixos objectius es poden aconseguir de manera natural... perquè es lògic pensar que sempre tindrà més facilitats per venir al nostre país, algú que estigui pròxim geogràficament o culturalment.

Vull dir, que no fan falta lleis perquè això sigui així.

En canvi una imposició legal que afavoreixi els immigrants d'uns certs països pot ser vista com una discriminació per origen, contrària a l'article 6 de la Constitució. És un risc que ens sembla innecessari i per això demanàvem la supressió del títol... perdó, la supressió de l'article.

L'altra esmena de supressió de la qual parlava fa referència a l'apartat "drets i llibertats dels estrangers" de la Llei. Aquesta esmena és famosa. Demanàvem la supressió de l'apartat per dos motius:

Primera: perquè si la Llei ha de parlar dels drets dels estrangers, la qüestió, creiem nosaltres, és suficientment important com perquè es faci en detall, i es parli de la naturalesa i extensió de cadascun d'ells, així és com ho fan les lleis de fora.

Fer únicament una remissió genèrica a la Constitució sembla més aviat un gest d'aparador. Podria, *inclús*, semblar que a Andorra desviem la mirada quan s'ha de parlar d'aquests temes i, jo crec, que això no ho vol ningú.

Per nosaltres és molt millor suprimir totalment l'articulat perquè al cap i a la fi, els drets constitucionals es tenen independentment del que digui la Llei d'immigració.

Però, hi ha una altra raó per la qual vam fer aquesta esmena de supressió del títol segon i, és que si s'han de mencionar els drets de forma genèrica, com ho fa a l'article, jo crec que s'ha de fer de manera totalment inequívoca i rigorosa, sense descuidar-se res. Si no es dóna una imatge de confusió que, al marge de què sigui o no constitucional, aquest grup no pot subscriure de cap manera.

En resum, el nostre grup, com he dit, votarà en contra de la Llei -em sap greu, Sr. Martí- i ja anuncia que portarà els temes més conflictius al Tribunal Constitucional.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Modest Baró.

El M. I. Sr. Modest Baró:

Gràcies Sr. síndic.

El creixement econòmic del nostre país durant els darrers anys ha canviat profundament la societat andorrana.

El dinamisme econòmic així com la qualitat de vida de la qual gaudim, han generat un increment espectacular de la població resident a Andorra.

Davant d'aquesta situació, els consellers generals, abans de l'any 1992 i els grups parlamentaris d'ençà de l'any 1993, han manifestat moltes vegades al ple del Consell General durant les seves intervencions, que calia trobar un nou marc legal destinat a ordenar i regular la immigració, i que aquesta regulació havia d'ésser global i realitzada en funció d'objectius clarament definits.

El repte i l'objectiu del Govern i del Grup Parlamentari Lliberal ha estat d'assegurar a través d'aquest Projecte de Llei d'immigració, una bona integració dels immigrants, mercès a l'adequació de les orientacions polítiques en aquesta matèria amb les necessitats efectivament constatades del nostre país i de preservar la societat andorrana dels desequilibris i de les situacions extremes que podrien provocar problemes socials greus, alguns dels quals es constaten arreu del món.

Malgrat que la nostra voluntat política era evident, l'abast de la reflexió a dur a terme, i la necessitat de la presa en consideració dels compromisos internacionals existents o en curs de negociació han imposat al Govern i al Grup Lliberal una profunda reflexió, tot i que érem conscients de la necessitat de concretar en els millors terminis el Projecte de Llei qualificada d'immigració.

L'elaboració del Projecte de Llei qualificada d'immigració que avui discutim en aquesta Cambra, abans del final de la legislatura, tal com ens hi vam comprometre, ha estat presidida per la voluntat clarament afirmada de fer prevaler la seguretat jurídica i els principis constitucionals propis del nostre estat de dret.

El Projecte de Llei qualificada d'immigració és un text molt elaborat, que té com a vocació essencial de permetre l'aplicació per primera vegada d'unes polítiques immigratòries que sempre s'ajustin a les constants mutacions socials i econòmiques que Andorra, com tots els països moderns, haurà d'afrontar per adaptar-se al nou entorn constitucional.

Ensems, aquest Projecte té un caràcter innovador atès que combina eficaçment la consolidació efectiva dels drets i de les garanties dels estrangers amb l'atribució al Govern dels instruments necessaris per fer aplicar la seva política i preservar la cohesió del teixit social i l'ordre públic.

Per totes aquestes consideracions i per compartir plenament les explicacions del Sr. Sangrà, ministre d'Interior i Finances, el Grup Lliberal dóna suport a l'aprovació de la Llei d'immigració.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions?

Sí, Sr. ministre teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, abans de tot volia agrair o... he d'agrair, com que ha agradat el meu discurs al Sr. Vicenç Alay, ja que ho ha repetit varies vegades, em puc posar vermell com el Sr. Casal, el que passa és que el que està clar és que li ha agradat formalment, segur que en el fons no li ha agradat gens perquè s'ha dedicat a destrossar, bàsicament, el nostre Projecte de Llei d'immigració en coses que jo entenc que no puc compartir i, que no puc compartir, a vegades, perquè les coses es llegeixen diferent, estirant una mica més -li podria dir- perquè no són certes, i si fos el Sr. Dallerès que a les 14.45h d'avui, diria: "que fer passar un missatge que no sigui aquest, el meu, és enganyar al públic" -fi de citació.

I li diré per què. En concret pels comentaris que fa referent a la Borsa de treball... Escolti! vostè la Borsa de treball no la troba per enlloc, però, hi és, eh? Hi és a la Llei, i sobretot hi és amb l'actuació de Govern,

i li explicaré com estem fent aquesta Borsa de treball...

(Se sent una veu)

... em permet continuar? Gràcies!

Vostè diu que no ho troba, i jo li diria que, sí, que els articles 8 i 36 se'ls ha llegit d'una manera diferent. No comparteix el meu criteri, fa una interpretació diferent, però, el contingut d'aquests articles és legítim, però, li asseguro que qualsevol mecanisme que reguli l'oferta i la demanda de treball en aquest país i que estigui fet des d'instàncies públiques serà tingut en compte a l'hora de definir les prioritats en matèria d'immigració pel Govern de manera obligatòria i pel mandat polític que inclou aquesta Llei.

I li diré que a part d'incloure-ho en els articles 8 i 36, la Borsa de treball ja comença a estar present pel que fa l'estructura organitzativa del Govern, i el que són els mitjans amb els quals es dota Govern... amb retard -li reconec- amb retard però, comença a estar-hi present.

Efectivament el 15 de març d'aquest any es va treure un edicte per contractar un tècnic superior per tirar endavant el projecte o la definició de "Borsa de treball". El model en què s'havia estat treballant fins aleshores i la incorporació d'aquesta persona s'ha fet efectiva el 25-10-2000. En pot dir: pobre balanç, després de quatre anys s'han dedicat a contractar una persona... A veure, ens hem dedicat a contractar una persona perquè tiri endavant un model o una feina prèvia que s'ha fet en relació a la Borsa de treball. Potser, per vostè no és suficient, però, em sembla que és un primer pas important.

Els temps canvien... els temps canvien i n'hem parlat a la Llei de contractació pública de l'evolució de les institucions. L'evolució de les administracions públiques obliga a fer adaptacions legislatives, i també obliga a reconsiderar els compromisos que en el seu dia es van adoptar. Així com tots tenim clar que s'ha de tirar endavant, i així ho estem fent dotant de mitjans humans i materials un servei d'ocupació, un servei que relacioni oferta i demanda.

Si agafem el Pla d'acció del 1996, l'Acord del Consell General com a conseqüència del qual el Govern va presentar aquest Pla d'acció, i posem el contingut d'aquest acord, el contingut d'aquest Pla d'acció confrontat a la situació actual, a la situació real actual del mercat, ens adonem clarament o molt ràpidament que tirar endavant una Borsa de treball que es circumscriu exclusivament amb aquelles característiques, hores d'ara és inviable.

Escolti! Potser el que estem fent és alguna cosa que a vostès no els hi agrada. Vostès volen fer models,

vostès volen debatre teories, vostès volen establir models de país... Nosaltres el que establim són mecanismes, i el mecanisme de la Borsa de treball està en marxa i, està en marxa a Govern, i està en marxa dins la Llei d'immigració. I en virtut dels continguts d'aquesta Llei d'immigració qualsevol política que defineixi un Govern a partir d'ara haurà de tenir forçosament en compte el contingut del mecanisme administratiu: Borsa de treball-Servei d'Ocupació -el nom és el de menys-, i no només això sinó l'opinió dels diversos sectors del país: de la Cambra de Comerç, dels sectors econòmics, de les associacions de treballadors, i d'altres.

És clar, quan em diu que aquesta Llei no aporta res, i s'observa com es concreten les seves propostes concretes, les seves propostes directes a través de les dotze esmenes que van presentar, un arriba a la conclusió que el que no aporta res són aquestes dotze esmenes. Per què? Perquè no suposen cap pas endavant respecte als mecanismes que havien regulat la immigració en aquest país fins ara, i que eren un fracàs, els hi asseguro! d'aquest Govern, del Govern anterior i de qualsevol Govern que ha passat en aquest país.

El mecanisme de quotes no funcionava i això... a veure, ho diem des del Govern, quan hem presentat la Llei i s'ha dit moltes vegades des dels bancs de l'oposició. No funcionava, i el sistema que vostè ens proposa és perpetuar el mateix.

I, ja que parlem d'esports, i ja que vostè volia fer un símil esportiu dir-li que, precisament, en les lleis de quotes antigues hi havien uns articles concrets que se saltaven la norma general pels clubs esportius -però, això és un comentari més en clau esportiva que en clau central.

En qualsevol cas, la Llei d'immigració és un mecanisme... és un mecanisme que està a l'abast de l'administració per tirar endavant polítiques econòmiques i polítiques socials, i si es vol regular el flux migratori, i si es vol regular el creixement d'aquest país... a veure, a més de regular molt bé quins són els mecanismes d'arribada dels estrangers i d'establiment dels estrangers al Principat d'Andorra el que s'ha de fer sobretot és política sectorial, és a través de polítiques sectorials que regularem aquest flux; i, defensar el discurs contrari que és el discurs tradicional, és enganyar-se i, això, també, ho he sentit dir, no ja en aquesta Cambra, però, sí, en privat, a membres del grup parlamentari que ens donen suport i a membres de l'oposició. I, aquestes polítiques sectorials les estem tirant endavant, i quan parlem de moderar el creixement i de regular el creixement li puc posar com a exemple la Llei del sòl. I quan parlem de millorar la integració li puc

posar com a exemple la Llei d'ús de la llengua oficial, la Llei del català.

És a través de polítiques sectorials que regulen els fluxos migratoris, i la Llei d'immigració és un gran marc de seguretat jurídica i un gran marc de papers institucionals, i ha de dir clarament que ha de fer cadascuna de les administracions, i això és el que fa aquesta Llei d'immigració.

En fi, dir que tenia el liberalisme en millor concepte, a dir que el nostre Projecte és miop i inacceptable. Dir que l'únic que fa aquesta Llei és facilitar mà d'obra, hagués faltat només dir barat, és el que tenia al cap.

Li podria dir que és una opinió que no comparteixo. També li podria dir que no és cert, i si fos el Sr. Dallerès a les 14.45h del 9-11-2000 li diria que fer passar un missatge com aquest és enganyar al públic.

En quant a la intervenció de la Sra. Ferrer, li agraeixo el to positiu, m'ha sorprès!, el to positiu de la seva intervenció...

A veure, també li agraeixo que li hagi agradat el meu discurs, Sr. Narcís Casal, jo sí que em posaré vermell, i ja me n'he posat dues vegades aquesta tarda.

El que deia al començament... Escolti! tot depèn. Un text pot ser el mateix, i tot depèn de com es llegeixi. I l'exemple me l'han donat vostès dos: el Sr. Vicenç Alay em deia: Escolti! és un text detallat, és un text... És un reglament, l'únic que regula són procediments administratius. La Sra. Ferrer s'ha fet un fart de dir que aquest és un text ambigu, sense concreció, sense que es defineixin conceptes...

Veu com llegint el mateix text es poden tenir opinions absolutament diferents...

(Se sent riure)

... En quant als números: és perillós utilitzar els números. Li dic de debò. Escolti! El 71% de les nostres esmenes no s'han tingut en compte. Li he de dir... perdó... de les 95 més 12 esmenes, és a dir, un total de 107, 52 són qüestions irrelevantes. És a dir, si modifico en una esmena un article he d'introduir tota una sèrie de modificacions a dalt dels articles, per tant, no me les conti -ja parlem del 50%. La resta, la majoria són qüestions de detall, i hi ha sis punts que al nostre entendre han centrat el debat polític, i és bo que centrem aquests sis punts; i és bo que al Consell General es debatien qüestions polítiques, qüestions de fons, algunes de les quals ens han separat.

I aquests sis punts són els següents:

El primer, el marc competencial: no ens hem posat d'acord... no ens hem posat gens d'acord amb el Sr.

Vicenç Alay que volia mantenir el seu antic sistema de quotes; no ens hem posat del tot d'acord amb la resta de l'oposició que ens deia: "D'acord, Govern aneu-ho fent, però, quan arribeu a cinc mil, torneu aquí, i en tornarem a parlar.". No ens hem acabat de posar d'acord, i aquest és un tema que ens ha separat: el marc competencial.

El segon és l'extensió de garanties de l'article 22 i, aquest, coincideixo amb vostès, és un tema fonamental. És un tema fonamental, però, que entenem, una vegada més, que no s'hauria d'analitzar amb adequació... amb el termini d'adequació o no, a la Constitució. El nostre redactat respecta escrupolosament... escrupolosament el marc de drets i llibertats definit a l'article 22 de la Constitució. L'article 22 de la Constitució fa una diferència claríssima entre resident legalment establert al Principat d'Andorra i la resta i, entenem -ens podem equivocar, és clar- entenem que la nostra redacció en el nostre Projecte de Llei respecta escrupolosament el redactat d'aquest article. Una altra cosa és el debat polític, i el debat polític es produeix aquí, a Andorra, i es produeix a l'estat veí. Escolti! vostès volen anar més enllà del marc constitucional? És una opció legítima. És una opció legítima,estic d'acord en què la defensin. Nosaltres no compartim aquest principi, nosaltres ens volem circumscriure exactament al marc constitucional. Aquí comença el problema i, al nostre entendre, aquí s'acaba. Si volen anar més enllà estan en el seu dret.

Tercer tema central que ens separa: les seves esmenes de la desocupació no voluntària -d'això no n'hem parlat. A l'hora de computar el temps efectiu de residència, introdueixen un terme que es diu "desocupació no voluntària", que ho vol dir tot, i no vol dir res, que en l'actual marc normatiu, amb l'actual ordenament jurídic és un terme que l'únic que faria és introduir, jo diria, dubtes a l'hora de valorar la situació jurídica d'un estranger legalment resident al país, a l'hora de computar el seu temps efectiu de residència al país o no.

Una altra cosa és que vostès, com a opció política, defensin l'existència de mecanismes socials, de subsidis d'aturs que assegurin una sèrie d'avantatges econòmics, d'avantatges socials en la població d'aquest país. S'hauria de primar -deixi-m'ho dir- als residents de llarga durada en aquest país -que això tampoc ho fan en la seva esmena. Els hi és igual el resident de llarga durada o el que acaba d'arribar, això no ho diferencien. En qualsevol cas, aquí també ens trobem amb una diferència d'opció política. Si vostès volen defensar el subsidi d'atura... Escolti!... ho tenen molt fàcil, a les properes eleccions, posi-ho al seu programa electoral, i defensi-ho, però, no ho

intenti introduir a través de subterfugis a la Llei d'immigració.

El quart punt que, al nostre entendre, ens separa és, efectivament, les prioritats d'accés per als "no nacionals". Tema difícil... -li he de dir- tema difícil, també nosaltres hem tingut dubtes.

Vostès ens diuen: Escolti! no es pot establir una diferenciació de nacionals de la manera que vostès ho han establert a la Llei, faci-ho mitjançant tractats internacionals... A veure, si la Llei no s'adapta al marc constitucional dubtem que els tractats es puguin adaptar al marc constitucional per una raó. Vostè em pot dir: Escolti! però hi ha reciprocitat... La característica que defineixen els tractats internacionals, que pot i que ha de signar aquest país és la no-simetria, és la no-reciprocitat; perquè si Andorra comença a tractar, comença a signar tractats internacionals que es basin sota el concepte de la simetria, de la reciprocitat, estem cuits! I estem cuits molt ràpidament. Per tant, escolti! el mateix pecat que suposadament fa l'article en quant a discriminació per nacionalitat ho podria fer, segurament, el tractat internacional. Una altra cosa, un altre aspecte que em fa defensar l'actual redactat de la Llei és que des del 1993 se n'han votat unes quantes, de lleis de quotes... se n'han votat unes quantes, de lleis de quotes i, aquestes lleis de quotes estaven ordenades en funció de prioritats nacionals com vostès saben, i d'altres criteris. Doncs, per tant, no és una cosa que ens inventem sinó és una continuació de la mateixa política. Si fins ara hem considerat que això era factible perquè era en una legislació que s'havia heretat de manera històrica i, ara que tenim una llei al davant això no es pot fer més, doncs... a veure, consultin, consultin-ho, estan en el seu dret, però, m'haurien de permetre dir-los-hi que sense aquests mecanismes és molt difícil controlar els fluxos migratoris, hi arribarem al final quan em refereixi a la intervenció del Sr. Narcís Casal.

En fi, dos articles el 6 i el 7 que, a criteri de la senyora... -un títol, el títol 2- que a criteri de la Sra. M. Rosa Ferrer no aporten res... Potser, no, però, els altres 129 de la Llei, les quatre disposicions addicionals, i les 11 disposicions transitòries aporten molt, i em sembla que el que s'ha de fer és valorar un text en el seu conjunt.

Mirin! Si vostès han d'esperar quinze o vint anys per canviar la Llei, a nosaltres ja ens va bé, però no els hi augurem un futur tant pessimista com el que vostè mateixa es dona.

En fi, parlar del menyspreu que tenim per la minoria o per l'oposició i parlar del menyspreu que, segons vostè, tenim pel Consell General... jo li hauria de

contestar el següent: és un principi que no comparteixo, no és cert, o si poso al Sr. Dallerès a les 16.45h del dia d'avui, li hauria de dir que fer passar un missatge que no sigui aquest és enganyar al públic...

(Se sent riure)

El M. I. Sr. Síndic General:

Ja ha acabat senyor ministre?

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Són dos minuts, només.

En quant a la intervenció del Sr. Casal... Escolti! a ells igual els queda quinze o vint anys per arribar a ser alternativa de Govern, a vostès segur que els hi en falten menys. A veure, no ens mereixem estar tant de temps al poder, cap poder s'ho mereix, segur que els hi falta... El que els hi asseguro és una cosa que si vostès tinguessin la responsabilitat de governar, si vostès estiguessin asseguts en aquest banc, i si vostès haguessin de tirar endavant aquest país farien una Llei d'immigració, i la farien molt semblant a la nostra... això, li asseguro, Sr. Narcís Casal.

En quant a procediments de regulació de la immigració... Miri's els dels altres països! Doni'm exemples de països on la situació d'un estranger no es relacioni d'una manera o una altra amb la seva situació laboral. No n'hi ha, i menys en el nostre entorn geo-polític. No hi són! I, dir el contrari és enganyar al públic, una vegada més...

(Se sent riure)

En quant a l'article... l'adequació a l'article 22.2 hauria de repetir els arguments que he donat a la Sra. Rosa Ferrer en quant a intentar treure un article de context: les sancions. Escolti, un pobre treballador: un milió de pessetes; un patró: dos-centes cinquanta mil... Eh! Tsss! Un pobre treballador resident passiu amb estatut de resident passiu. Hi ha passat de puntetes per aquí. Què fa un treballador amb estatut de resident passiu que incompleix el seu estatut de resident, d'entrada se suposa que és una persona amb uns ingressos suficients com per assegurar unes rentes anuals tres vegades superiors al salari mig, etcètera, etcètera...

Per tant, escolti... no estem parlant del pobre treballador i del dolent patró, el pobre treballador: un milió de pessetes i el dolent patró: dos-centes cinquanta, estem parlant d'un passiu que es salta el seu estatut i que s'incorpora de manera il·legal al mercat de treball. Per tant, no traiem les coses del context i, per favor, centrem el debat.

El M. I. Sr. Síndic General:

Acabeu, Sr. ministre, si us plau?

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Gràcies.

Miri, d'altres mecanismes per regular la immigració. No introduïm criteris de prioritat absoluta, hi ha d'altres mecanismes perquè la gent del nostre entorn cultural, econòmic vingui de manera natural... escolti, llegeixi's els diaris!... De debò, miri, les últimes coses que s'estan dient sobre immigració, miri el que passa a Alemanya... miri el que passa a Alemanya, escolti, necessitem cinquanta mil treballadors de la Índia, cinquanta mil per cobrir, només, les necessitats del sector informàtic.

El Sr. Trias ho deia l'altre dia, i ho deia aquí a Andorra, escolti, el dibuix de la immigració ha canviat totalment. El creixement demogràfic i pel canvi de la piràmide demogràfica els països desenvolupats s'estan quedant sense població activa a llarg termini. Per tant, s'hauran d'obrir d'una manera o una altra a la immigració de països, l'únic que hem d'assegurar és que els governs puguin tenir control perquè aquesta obertura pugui ser gradual, perquè aquesta obertura pugui ser gratuïta... ai! perdó! gratuïta... progressiva i perquè aquesta obertura pugui permetre un bé apreciat com tenim a Andorra: la incorporació dels immigrants i la seva integració al país.

En fi, per què la nostra Llei d'immigració no fa falta que faci una referència explícita. Els drets constitucionals dels estrangers residents al Principat i d'altres lleis sí, perquè en aquesta matèria la nostra Constitució és molt més avançada per la problemàtica específica del país, molt més avançada que la Constitució dels països veïns.

I podria repetir una sèrie de comentaris que no m'han agradat, li podria dir que no els comparteixo, li podria dir que no són certs, li podria repetir o recordar les paraules del Sr. Josep Dallerès, però, em sembla que ja m'he estès prou.

Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Altres intervencions?

Sr. Dallerès havíeu demanat la paraula... Sí, un moment si us plau, suposo que és per al·lusions?

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Sí, sí. Gràcies Sr. síndic.

Bé, celebros que a la tercera intervenció que ha fet mencionant-me, m'hagi assabentat realment de què es tractava, perquè, realment, m'ha posat un problema important quan ha plantejat que: "a les 14.45h havia fet unes declaracions", una cosa rara, i sort que a la tercera intervenció ha rectificat que era a les 16.45h. Suposo que aleshores es referia a la meua intervenció, en aquesta sala... Moltes gràcies.

Sí que voldria insistir sobre el fet que la primera i la segona vegada ha afirmat una cosa que no era certa. Que després ha rectificat és una forma de fer que estem acostumats a veure des del Govern.

No, no, no potser sí, sí... Suposo que acabarem en quantitat de coses, potser *inclús* amb aquesta Llei, de la mateixa manera.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, Sr. Vicenç Alay pel Grup Mixt, havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, ha estat tal cabal de manifestacions del Sr. ministre que no sé si jo, particularment, me'n sortiré bé per contestar-les.

Sr. ministre el de posar-se vermell, tranquil que he vist que no s'hi posa, seguiré fent-li, quan calgui, fent-li la bola amb el que calgui.

Ha estat brillant i, ara... ara no dic res, ja... Vaja, semblaria que postulo al cap de Govern si és veritat... això de què estem en període electoral...

Bé, Borsa de treball: m'agrada que ho hagi citat perquè abans, aquí, es comentava si havíem llegit el mateix text... Jo tinc l'oficial i, aquest -perdoni que li digui- però, això de la Borsa de treball, ja sé que vostè llegeix entre línies amb una habilitat terrible, però... vaja! jo no tant... No hi és aquí.

I, ara podria llegir-ho, no cal. S'ho podria llegir qualsevol. Es pot llegir en el Butlletí del Consell General número 52, pàgina 15, l'article 36 i no apareix res i, mereix una esmena que diu: "el Govern analitza unes necessitats quantitatives i qualitatives de l'economia i de la societat andorrana en matèria d'immigració. Utilitza a aquest efecte les dades i anàlisis aportades per la Borsa de treball així com tots els altres instruments d'observació i d'estudi al seu abast." Això diu la nostra esmena... Això vostès no ho van voler aprovar.

Si estava dintre del text implícitament, i tal... han de pensar que hi ha gent que no és tan espavilada com

vostès, i els hagués agradat potser veure-ho escrit. Ara, si volen que sigui així... molt bé! Ara, no enganyin -com diu el Vicenç Alay a les 18.00h- al poble dient aquestes coses, perquè no!... Després, per al·lusions ja seguirem, no?...

A veure, vostè m'ha dit: "Escolti, el seu model... el seu model no serveix perquè els temps canvien..." Es que amb aquesta òptica... és que mai farem res, perquè, es clar, els temps canvien però, és que el seu model que avui defensen... perdó! model no, perquè vostè s'ha referit a models amb una ironia que no deixa lloc al dubte sobre la consideració que els hi mereix això dels models i de tal... vostès no estan pels mecanismes i pels procediments... *Anar de pressa i de cara a barraca*.

Però, bé, els temps canvien o sigui, que no farem res.

A veure, si aquest és el gran argument deixem-ho córrer, suposo que la gent és capaç d'entendre-ho perfectament sense anar més lluny.

Estan parlant de què el model -tornem-hi- que defensaven les meves esmenes era un model obsolet, àdhuc, em fan *-inclús-*, em posen a la meua boca i em fan defensar l'antic model de quotes quan no és així. No és la primera vegada, vostè, almenys, si en alguna cosa coincideix amb el Sr. Mora és en aquesta, perquè ja m'ho ha sentit a la comissió: el Sr. Mora va gosar tractar a un integrant del grup més jove en el seu moment de "decimonònic" gairebé, no? parlant de la contingentació, diu: "no! la contingentació és un concepte del segle XIX, etcètera..." Vostè ha dit que ens miréssim la legislació dels països veïns. Els senyors del país veí de baix -no sé si segueixen vivint en el segle XIX- però, fa quatre dies van fer una llei, l'article 37 de la qual diu: "el contingente de trabajadores extranjeros: el Gobierno previa audiencia del Consejo Superior, etcétera, etcétera, etcétera, fijará el número y las características de las ofertas de empleo..." Sí, sí, el Gobierno, ja li he dit que aquest no era el problema, perdoni... no fugi d'estudi, que això és encara més "decimonònic" que la contingentació. La contingentació s'utilitza perquè els efectes perversos d'una política lliberal, en aquest sentit, i deregularitzada -com fan vostès- doncs, fins i tot els senyors del Partit Popular Espanyol tenen clar que no són assumibles per un país que és vol modern. I dic el de la modernitat perquè és una cosa a la qual es refereixen molt. Aquí no sembla que es tracti de fer justícia sinó de fer coses modernes.

Bé, vostè diu que les qüestions que proposem són irrellevants de les 107. Evidentment, alguna vegada ens toca *inclús* fer esmenes d'ortografia, però, jo recordo una vegada que li vaig llegir ja fa uns dies, al diari, de què no tenien cap mena d'importància

perquè tot eren qüestions tècniques. Vostè mateix ha esmerçat temps i temps en desqualificar qüestions polítiques.

Bé, jo no estaré tant temps com vostè, tranquil, ja li deixaré temps per tornar-hi... si vol!

Ha parlat... s'ha referit al marc competencial. Em fa gràcia que vostè tingui la gosadia de referir-se a un marc competencial després d'haver... -bé, ho pot fer, eh?... perdoni, ara m'he excedit i quasi arribo a ser tant demagògic com vostè en alguna de les manifestacions precedents-...

(Se sent riure)

... però, a l'article 8... perdoni, però a l'article 8 llegiré exactament una cosa -si la trobo-... l'article 8 diu: "El Govern defineix les condicions d'entrada dels estrangers al Principat d'Andorra", i nosaltres vam fer una esmena, tots plegats -i quan dic tots em refereixo a tota l'oposició- una esmena que proposava suprimir aquest paràgraf, per què? Perquè no aporta res de nou -en el cas de què fos cert- però, és que a més, resulta que és contradictori a aquest marc competencial que vostè ha citat, i ha citat, i ha citat... No correspon al Govern definir les condicions d'entrada... Bé, almenys avui a les 18.00 hores del dia tal de tal... Perquè si seguim així, potser, sí, que acabarà sent així... Però, vaja! en aquest moment no correspon.

Ara he parlat una mica de demagògia, vostè m'ha dit: "Home! quan ha dit allò de mà d'obra li faltava barata". No m'agrada fer demagògia gratuïta sinó ho hagués dit, i ho podria haver dit perfectament, però, no crec que es tracti d'això, jo no crec que el que s'estigui facilitant sigui la mà d'obra barata, segur que en pot venir de barata, jo el que dic és que l'únic que s'està prenent en aquesta Llei és facilitar l'entrada de mà d'obra, i això, està bé, tenim una economia que, evidentment, no subsistirà sense l'entrada de mà d'obra, però, el que no podem fer és condicionar i supeditar la Llei únicament a aquest aspecte; això li estava dient, sense demagògies.

Res més, gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, pel Grup Mixt té la paraula la Sra. Rosa Ferrer.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Gràcies Sr. síndic.

Jo, intentaré ser molt breu, i només tinc quatre coses a comentar de la intervenció del Sr. ministre, per mi, la desagradable intervenció. És una opinió subjectiva, val el que val.

En primer lloc, constato que pel govern lliberal estem, ja, en campanya electoral, ú.

Dos, pel que respecta a la Borsa de treball li agrairia, Sr. ministre, que en el futur hi hagi més diàleg i comunicació entre el Govern i el seu grup parlamentari i que els membres de la Comissió d'Interior de la majoria lliberal, amb els quals hem treballat aquesta Llei, doncs, que ens haguessin pogut informar d'aquest extrem en debatre l'esmena. He de deduir que no ho sabien, que la interpretació que feia el Govern d'aquests articles és de què anava inclosa la Borsa de treball perquè ja, quan es va debatre aquesta esmena no ho vam pas dir i, penso que no ho sabien; ja ho diran ells, en tot cas.

Tres, vostè diu que aquesta Llei es circumscriu estrictament al marc constitucional. Només constato, també, en una lectura sota mínims de la Constitució. És normal, són lliberals, és el govern lliberal... són el que són.

Quart, el dels quinze-vint anys. Sí, senyor! Dic el dels quinze-vint anys perquè aquesta Llei no diu res. És tan ambigua que tot s'ha de desenvolupar per via de reglament i serà el Govern que farà i desfarà el que voldrà. Per tant, sempre hi ha majories com la que tenen vostès, vull dir... que aquí cada cosa... és igual, però faran i desfaran sense que el Consell en tingui coneixement, i se li haurà escapat de les mans qualsevol tipus de control sobre política d'immigració.

És tot, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Narcís Casal, per l'Agrupament Nacional Democràtic haviu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, he intentat prendre notes quan em contestava la meva intervenció, i m'ha estat molt difícil. M'ha semblat, Sr. Sangrà, que la seva intervenció estava plena de generalitats, plena de gestos, de mímica, però, no he vist contingut.

Una cosa sí que ha dit en concret: ha parlat del resident passiu, de la sanció que jo he parlat abans. Jo penso que això, és una autèntica brutalitat de què una llei sancioni a un treballador a un milió de pessetes per la mateixa conducta, i a l'empresari a dues-centes cinquanta mil pessetes, encara que aquest treballador sigui un resident passiu perquè és lògic pensar que per més passiu que sigui, si es posa a treballar, deu tenir menys mitjans econòmics que

l'empresari que li dóna la feina...; i ja, crec que no s'ha de fer cap més tipus d'explicació.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Antoni Martí pel Grup Lliberal teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Abans de tot, doncs, contràriament al que pensa l'oposició parlamentària, jo he de felicitar el to i la intervenció del ministre d'Interior, el Sr. Estanislau Sangrà, perquè en definitiva el que ha fet és un debat polític. Nosaltres tenim la nostra manera de pensar, i l'oposició legítimament -no tota igual, per cert- tenen maneres de pensar força diferenciades i amb matisos.

Segurament hi ha molta gent dins dels bancs de l'oposició que fan un silenci respectuós perquè, segurament, a petit comitè, ja els va bé aquesta Llei, no?

Però, en tot cas... vull dir, ja es veurà en els plantejaments polítics en les pròximes eleccions i, segurament el que avui sembla un atac frontal a la Llei d'immigració, també tardarem bastant temps, passi el que passi, a les eleccions, i posem el cas hipotètic, que no desitjo, però, que igual pot passar, de què guanyin les eleccions. Això em recorda aquella famosa Llei de la CASS, que el Sr. Bartumeu, i d'altres, en el seu moment deien: "quan nosaltres arribarem al poder la canviarem"... En tot cas, si hi arriben, ja veurem si la canvien i, en tot cas, jo també tinc els meus dubtes de què si arriben al poder canviïn aquesta famosa Llei d'immigració, perquè ara és molt fàcil des de l'oposició, i estar a l'oposició és destrossar-ho tot.

En tot cas, lamento que el to, penso, polític que ha tingut el ministre estigui contestat d'una forma, -jo diria que, segurament-, política però amb formes, segurament, que ratllen no diria la falta d'educació però, sí, la cortesia parlamentària, tant diré del Sr. Vicenç Alay com de la Sra. Rosa Ferrer... però, és la meva opinió personal.

I si se'm permet discrepar, per fer menys tensió en aquest debat, acabaré amb dos comentaris perquè ja sabeu que per a mi -personalment- és important de què hi hagi debat parlamentari però, també, és important de què el debat no vagi més enllà del que ha de ser la cortesia parlamentària.

I, acabaré amb dos coses: és veritat Sr. Narcís Casal; vostè va dir que jo ho vaig intentar, sap que ho vaig fer amb tota la bona fe, ho vaig intentar de mirar,

però ho vaig intentar basant-me en unes declaracions que vostè va fer a l'estiu passat, en les quals vostè va dir que aquesta Llei d'immigració li semblava força correcta. Després, evidentment, vostè va evolucionar en el seu pensament, potser no la va llegir del tot bé, en la primera lectura, però, en tot cas, la primera lectura li semblava bé, i és per això que vaig tenir la gosadia, almenys, d'intentar convèncer-lo. Però, també, entenc que el que se'ns aplica a nosaltres a nivell de "rodillo" parlamentari, es veu que tot i la diversitat de l'oposició parlamentària és una constant que, segurament, des d'un punt de vista electoral, doncs, dissimula les mancances patents dels diferents tres grups de l'oposició, i ho dissimula, doncs, per una cortesia entre vosaltres de votar les lleis conjuntament i, en aquest pas, d'una forma negativa.

I acabaré, Sr. síndic, únicament que aquí s'ha parlat de què si molta gent es posa vermella... i, això, en tot cas, vull dir, que s'agafi amb un to humorístic. El Sr. Narcís Casal no s'ha posat massa vermell, el Sr. Estanislau Sangrà no s'ha posat massa vermell, però, no ara sinó al llarg de tota la legislatura -i és sa i bo que sigui així, cada vegada que hi ha un gran atac a la majoria i al Govern en particular, el qui sí que sempre es torna vermell és el Sr. Miquel Alís.

Moltes gràcies.

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau...

Sr. Francesc Mora, pel Grup Lliberal, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies Sr. síndic.

Jo crec que s'ha dit quasi tot, no obstant, voldria fer alguns comentaris: alguns per al·lusions perquè el Sr. Vicenç Alay m'ha citat dos vegades, i encara no havia intervingut en aquesta votació del Projecte de llei. Una perquè m'ha qualificat d'expert en velocitats parlamentàries, i l'altra, no recordo, però era la que havia tatxat de "decimonònic" al partit més jove... suposo que es referia...

No, és per una qüestió de les competències famoses del Consell amb el tema de la regulació de la immigració i, repeteixo el que he dit. Li he dit a vostè, i ho he dit a la premsa, i és la meva opinió i crec, que en aquest cas, és legítim que la defensi.

La funció: des del moment que la Constitució entra en vigor i estableix un nou règim institucional a Andorra, entenem... entenc que els papers

institucionals del Consell i del Govern són molt diferents i són molt clars. El Govern entre altres coses a part de dirigir l'Administració general i d'executar la política interior del país, -la política immigratòria o d'immigració forma part, entenem, de la política interior del país- és el Govern el que fonamentalment ha de gestionar i procurar que la política immigratòria sigui del color que sigui, i sigui del partit que sigui, pugui tirar endavant segons el moment i segons la seva ideologia. I, perquè això ho pugui fer qualsevol Govern, entenc jo, que ha de ser... ha de tenir un marc, diríem, legal en el qual s'ha de moure, i aquest marc no ha de ser una foto fixa d'una política concreta d'immigració, com ha dit la Sra. Ferrer: el Consell és una unitat... És una unitat, en tot cas no és una comunitat, no? És a dir, en tot cas, al Consell hi ha diferents opinions polítiques que reflecteixen els diferents partits polítics. El Consell, entenc jo, que no pot fixar una foto fixa de dir: tots els partits polítics ens posem d'acord, i fem una foto del que és la Llei d'immigració. Ha d'haver-hi un marc legal amb el qual els diferents governs tinguin marge i tinguin capacitat de moviment i de fer polítiques. Ja vindrà el Consell amb les seves funcions -diguem, constitucionals- de control de l'acció a través del control parlamentari, de les comissions... hi ha moltes possibilitats de control, de demanda de preguntes d'informació... Es pot controlar. Vostès, en molts aspectes exerciten aquesta funció de control, evidentment dintre de les seves capacitats, de la manera que creuen convenient. Llavors, jo crec que plantejar avui en dia que el Consell General ha de ser l'organisme que fixi la política d'immigració amb una llei tancada... home! jo no sé si és "decimonònic" o no, però, en tot cas, és preconstitucional, i ho crec així, sincerament.

Ja que parlo de constitució, crec que són importants les referències a dos aspectes de la constitucionalitat de la Llei: l'article 37 i, després, el que serien els articles 6 i 7 en relació al contingut dels drets.

Com a premissa, comparteixo plenament el que ha dit el Sr. Narcís Casal quan despolititza, per dir-ho d'alguna manera, el fet de què es porti la Llei al Tribunal Constitucional. És a dir, el Tribunal Constitucional també és una institució que neix de la Constitució, i que té les seves funcions molt clares, i que per a tots entenem que són positives i necessàries en el seu exercici de control de la constitucionalitat de les lleis. Evidentment, a ningú li agrada fer lleis inconstitucionals... a ningú. A ningú li agrada que, després, faci lleis, i s'hagin de modificar perquè hi ha hagut un punt, doncs, que no s'interpretava, però, en tot cas, no ens "esquinquem les vestidures" ni posem el crit al cel quan una llei es

sotmet a control constitucional, i aquest control constitucional, en un sentit o un altre, doncs, dóna una resposta o una altra.

En tot cas, és una institució més del país -una alta institució- a la que tots deguem respecte, i de la que tots acatem les decisions, per tant, és legítim que vostès portin la Llei al Tribunal Constitucional.

Jo diria que si alguna llei ha d'anar al Tribunal Constitucional, segurament, hauria de ser una Llei d'immigració perquè és una Llei que afecta realment drets, estableix règims. El propi dret d'estrangeria, per dir-ho d'alguna manera en general, el que seria la immigració, el dret d'estrangeria ja és un dret que es fonamenta... -i, això, vostè com a jurista- es fonamenta en un sistema de discriminació, i no ho dic en el sentit negatiu, ho dic en el sentit positiu, eh? és a dir, en un sistema discriminatori, és a dir, els drets que tenen uns respecte als drets que tenen uns altres.

Per tant, tot és una qüestió que afecta profundament les bases del sistema constitucional i, per tant, és lògic i coherent que una Llei d'immigració acabi anant al Tribunal Constitucional... una altra cosa és que ens agradi o no ens agradi, o que ho intentem fer perquè no passi, no?

I l'article 37, evidentment és un article, com ha dit el Sr. ministre, que nosaltres mateixos ens plantejem els nostres dubtes. Però, entenem que, evidentment, els convenis internacionals que estableixen discriminacions per nacionalitat al propi tractat de la Unió Europea, que estableixen règims diferents per funció de nacionalitats diferents d'entrada d'establiment de persones, estan basats precisament en aquestes qüestions, i nosaltres entenem que si es vol fer així, és a dir, si es vol prioritzar els residents dels països del nostre entorn, i no per una qüestió com s'ha dit, potser, de només els rics i no sé que... perquè, evidentment, a la Unió Europea també n'hi ha de rics com de pobres, com de tot tipus de gent, vull dir, que la Unió Europea cada vegada serà més gran i cada vegada hi haurà, doncs, més països diferents. És a dir, que no és allò, ja, la Unió Europea: els rics, i els països del tercer món els pobres. Dintre de la societat rica estem veient el quart món que es diu, no? i que també forma part de la Unió Europea, i també tenen els seus drets.

Llavors a l'article 37 entenem que és legítim si nosaltres considerem que políticament s'ha de fer així. Entenem que s'ha de prioritzar en aquestes nacionalitats, entenem que això ha d'estar a la Llei; ho entenem, ho assumim, assumim que vostès vegin que és inconstitucional, i assumim la decisió que finalment adopti el Tribunal Constitucional, però, creiem que s'adapta a la Constitució perquè la

Constitució tampoc pot ser d'aplicació universal en el planeta. La Constitució andorrana s'aplica a Andorra però no s'estén a tot l'univers i, per tant, totes les persones, no només les que viuen a la Terra sinó els que viuen fora de la galàxia també tenen dret a viure i a treballar a Andorra, no?

Aleshores, això, pel que fa a l'article 37. Però, l'article 6 i 7 que afecta el catàleg -per dir-ho d'alguna manera- de drets que tindrien els estrangers. En aquest cas, compartim que la Constitució és de rang superior, que estableix tot el catàleg de drets. La Constitució, a més a més, fa referència a la declaració universal dels drets de l'home, i que tots aquests drets, evidentment, no cal que la Llei d'immigració els digui, és evident, és de sentit comú que no cal que la Llei d'immigració digui: això sí, això no, quan hi ha unes normes de rang superior, uns convenis internacionals que així ho estableixen.

Per tant, els articles 6 i 7, bé, no volem que siguin uns articles limitadors a l'entendre, potser, d'aquesta -diríem- normativa de rang superior. Si l'article 6 i 7 es pot entendre que limiten, no és la nostra intenció de cap manera, no es pretenia, sinó que es pretenia amb el sentit positiu, és a dir, garantir i aclarir, precisament, els drets que es tenen i que siguin repetits, per dir-ho d'alguna manera. A la Llei d'immigració, evidentment, potser, sí, que en el seu moment, i crec que estic convençut que sí, que a la comissió hauríem d'haver acceptat l'esmena de supressió, i haver retirat aquest article, doncs, senzillament perquè entenem que no afecta... si no hi és no afecta al contingut general de la Llei perquè, evidentment, en els drets de les persones hi ha d'altres normes que els regulen, que no és la Llei d'immigració com he dit la Constitució.

És per això que, potser sí, que del 70% de les esmenes que vam rebutjar potser les teníem que haver admès, i pujar una mica el percentatge. Ara, que a vostè li sembli que 71% és poc... bé, hi ha gent que li sembla que és massa, potser, *inclús*, d'acceptar tant percentatge d'un 30% d'esmenes.

És per això, Sr. síndic, que en el moment de la votació demanàriem que es procedís a la votació de la Llei, article per article, i en virtut de l'article 101 del Reglament del Consell General per tal de què es votés en dos blocs, és a dir, l'article 6 i 7 en un primer moment, i la resta dels articles en un segon moment.

Aleshores, en aquest sentit, nosaltres acceptàriem aquesta esmena que en el moment en comissió no vam acceptar, reconec que la teníem d'haver acceptat perquè considero que, efectivament, és... bé, és més garantista, no tenim cap inconvenient en acceptar. En el moment de la comissió no ho vam

acceptar, però, ara entenc que, bé, que només canvia d'opinió aquell que entén, com jo...

(Se sent riure)

... aleshores, per això, demanàriem que es votés per separat, si no hi ha inconvenient.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Miquel Alís havíeu demanat la paraula per al·lusió...

Si us plau Srs. consellers...

Sr. Miquel Alís teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Jo Sr. síndic, no em posaré en aspectes personals, ni amb els membres del Govern... -aspectes físics, dels membres del Govern i dels consellers generals-, Déu me'n guard. Però ara sí que he de contestar al Sr. Martí dient-li, per exemple, parlant d'ell -i Déu me'n guard de parlar de cap altre conseller d'aspectes físics, personals- que quan li puja la pressió al Sr. Martí, no es nota la diferència entra la cara que té i els llavis, és tot blanc. I ara m'estava fixant que quan estava bevent estava tremolant. No sé de què li ve. Podria continuar amb els seus aspectes físics, que no m'agraden, però l'he de suportar, perquè a vostè l'ha portat el poble, aquí, i a mi, també, m'hi ha portat. I ens hem de suportar, malgrat els aspectes físics que tinguem cadascú de nosaltres. Gràcies Sr. síndic.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Té la paraula el Sr. Vicenç Alay.

Sis us plau, us demanaria que a partir d'ara les intervencions fossin breus.

Sr. Alay teniu la paraula.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Intervindré també per al·lusions. I només em referiré a dues coses: a la cortesia parlamentària. El Sr. Miquel Alís ha posat una mica les coses al seu lloc del què ha de ser la cortesia parlamentària. Jo li he de dir Sr. Martí que no tinc cap vocació ni voluntat de faltar a la cortesia. Si alguna vegada hi faltó, demano excuses si he faltat a algú. O sigui que no és per mi, i sap perfectament que és així, un hàbit.

I per altra banda, això de les diferents visions que dissimulem. Miri, a mi em fa gràcia que, aquí, sembla que hi hagin uns programes -el Sr. ministre ha

ocupat la quota de pantalla, és important- i vostè passa en els anuncis. De tant en tant surt i fa els anuncis preelectorals. Molt bé, perfecte! I va dient: "home! ara vostès no s'entenen, vostès voten conjuntament per dissimular". No dissimulem res. I a més, ha sortit aquí varies vegades el fet de què hi han hagut dos paquets d'esmenes: un, que vam firmar tota la gent que estem aquí, tots -jo també-, i un altre que vaig signar jo, únicament -que ho podríem haver signat com a Grup, però, en aquell moment estava jo sol. I vaig signar únicament jo sol, perquè això responia a un model, que era el model d'Iniciativa Democràtica Nacional, i que no era compartit per la resta dels membres de l'oposició. I ho hem fet. No hem dissimulat res. I a demés, ho dic ara per acceptar-ho.

O sigui, si votem junts votem perquè volem, i no dissimulem. Pot passar l'anunci que vulgui, ara. Gràcies.

(Se sent riure)

El M. I. Sr. Síndic General:

Perdó.

Vol intervenir per al·lusió Sr. Dallerès?

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Més que per al·lusió, en tot cas era una al·lusió molt llunyana. Però, no era per al·lusió. Era únicament per constatar, quan he agafat la paraula anteriorment, que a les catorze quaranta-cinc, finalment la correcció de les setze quaranta-cinc. M'alegro constatar que com a mínim tindrem dues esmenes que van ser un no en comissió, i que ara seran un sí al Consell.

M'agradaria que continués així per les altres que vam presentar a la Llei.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Narcís Casal, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Narcís Casal:

He d'intervenir per al·lusions, perquè és clar, jo em trobo en la situació incòmoda, Sr. Martí, de demanar-li que no em faci més elogis, perquè m'està posant en un compromís. Tindré unes explicacions aquí amb els companys, per veure si és que estem fem algun pacte o alguna cosa. Li demano si us plau.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Antoni Martí, una última intervenció. Per al·lusió suposo.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Per moltes al·lusions, en tot cas Sr. síndic...

(Se sent riure)

El M. I. Sr. Síndic General:

Us demanaré de ser breu, si us plau.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Amb deferència no al Sr. Miquel Alís, sinó, també, al poble, de mirar de no tremolar gaire. Són les sis i mitja, no sé si és un moment de gran audiència, però en tot cas faré passar l'anunci que pugui.

(Se sent riure)

Dit això Sr. Alís, em sap molt greu que s'ho hagi agafat malament. No era la meva intenció ferir-lo amb això, i en tot cas, quan acabi la meva intervenció, agafi-ho amb bon humor, i no es fiqui vermell.

A partir d'aquí, miri Sr. Alay...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, Sr. Alís...

Si us plau... Srs. consellers.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Veig que deixarem això, perquè veig que a vegades hi ha consellers que segueixen més la broma, En tot cas si l'he faltat en alguna cosa, demano disculpes, perquè no era la meva intenció, ni molt menys.

En tot cas, per continuar amb una persona que en aquest cas... -no s'ho agafi malament Sr. Alís- sembla que tingui una mica més d'humor, o sentit de l'humor, li diré una cosa Sr. Alay. Jo únicament el que deia és que el Sr. Sangrà, -i no és cap anunci- vostè sap que l'amistat, tant l'amistat de veritat com l'amistat política amb el Sr. Sangrà, no cal que l'anuncii, perquè és real. D'una altra part vull dir que aquí, en aquest cas, no és qüestió de fer sentiments, estem al Parlament andorrà, i jo penso que el Sr. ministre ha tingut una intervenció on ha volgut exposar quins són els plantejaments dels lliberals, i en canvi ha tingut -al meu punt de vista, i també em puc equivocar- una contesta bastant més dura de to de part de l'oposició. Simplement dic això, i res més.

En tot cas, em sembla Sr. síndic que el debat ja s'allarga massa, i recalco una cosa Sr. Alís: no s'enfadi, no hi havia cap mala intenció, i li diré una altra cosa. Miri... però, no se m'enfadi, si us plau. És veritat que jo em torno bastant blanc, és veritat que tremolo bastant més que vostè, jo el que li desitjo és que vostè tingui aquests colors vermells, perquè això és un bon signe de salut.

Moltes gràcies.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies...

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Bé, si no hi ha cap altra intervenció procedirem a la votació. Abans, en el curs de la seva intervenció, el Sr. Mora ha fet la proposta d'aplicar l'article 101 del Reglament, i per tant votar article per article, i heu proposat...

Si us plau Srs. consellers...

Heu proposat de votar en dos blocs, és a dir primerament els articles 6 i 7, i després en un altre bloc els altres articles de la Llei. És això?

Teniu la paraula Sr. Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Gràcies. És per reconfirmar el que potser he dit al llarg de la meva intervenció, que després s'ha quedat una mica oblidat amb les demés intervencions. Demanaríem que es votessin per separat els articles 6 i 7 de la Llei, i després la resta d'articles. Als articles 6 i 7 de la Llei acceptaríem l'esmena que es va presentar en el seu moment, i votaríem no als articles...

(Se senten veus)

No, votarem que no als articles, i a la resta de la Llei votarem que sí.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, en tot cas que quedi clar que aquí no es vota l'esmena. Aquí, simplement es votarien dos blocs que no tenen res a veure amb l'esmena, perquè no hi ha hagut cap reserva d'esmena, doncs, no hi ha cap possibilitat en aquest sentit. Que quedi clar Sr. Mora.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Potser no m'he explicat bé. Sí, és correcte.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Bartumeu, havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Vostè ja ho ha aclarit. És a dir, aquí, hi ha un text de Llei, hi ha un Reglament, que per molt que hi hagi intervencions exteriors, que quan haurem acabat de votar demanaré la paraula per manifestar-me, doncs, jo suposo que l'hem de continuar mantenint. Per tant, aquí, ja no se'n vota cap d'esmena, perquè nosaltres no hem pas reservat la nostra esmena. És a dir que si la majoria lliberal ha canviat d'opinió, i no vol votar alguns articles de la seva Llei, doncs em sembla perfecte que no els voti.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, jo també ho entenc així, és a dir que l'article 101, el que permet és de votar article per article, i en aquest cas, per facilitar la votació de la Llei, d'agrupar en dos blocs, tal com s'ha demanat, però efectivament, aquí no es vota cap esmena, sinó que el que es vota són els articles, i després la resta de la Llei.

Doncs, procedirem a la votació. Començarem pel primer bloc, és a dir els articles 6 i 7: sí és sí als articles, i no és no als articles del Projecte de Llei.

Sr. secretari general.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : No

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : No

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : No

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : No

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No

M. I. Sr. Miquel Alís Font : No

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : No

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : No

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : No

M. I. Sr. Josep Areny Fité : No

M. I. Sr. Modest Baró Moles : No

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : No

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : No

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : No

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : No
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No
 M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : No
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : No
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : No
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : No
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : No
 M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : No
 M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : No
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : No

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots no: 26.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queden desestimats els articles 6 i 7 del Projecte de Llei.

Sí, Sr. Vicenç Alay, voleu fer una explicació de vot?

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

No Sr. síndic, volia fer-li una pregunta.

Si no entenc malament, els articles 6 i 7 desapareixen, i que passa amb el text: "Títol II. Dels dret i llibertats dels estrangers", que recullen aquests dos articles. Perquè és clar, han tret els dos articles?

El M. I. Sr. Síndic General:

Desapareix el títol. Aquest títol només es compon dels articles 6 i 7, i a l'estar desestimats els dos articles, queda eliminat el títol de la Llei. Per tant, si s'aprova la resta de títols i articles, quedarà modificada la numeració de la Llei amb la desaparició d'aquest títol.

El M. I. Sr. Vicenç Alay:

Gràcies, només era perquè quedés recollit aquí.

El M. I. Sr. Síndic General:

Procedirem, doncs... Sí... Perdoneu, Sr. Jaume Bartumeu havíeu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Era per explicar el vot, salvat el cas que el Sr. síndic consideri que ho farem a l'acabar de votar la Llei.

El M. I. Sr. Síndic General:

Com vulgueu, si voleu explicar ara concretament, o sinó a l'acabar la Llei us dono la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Com vulgueu.

El M. I. Sr. Síndic General:

Potser a l'acabar la votació, llavors es farà l'explicació de vot.

D'acord?

Doncs, procedirem a la votació del segon bloc, és a dir la resta del Projecte de Llei, i en aquest cas, sí és sí a tota la resta del Projecte de Llei, i no és no a tota la resta del Projecte de Llei.

Sr. secretari general si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No
 M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí
 M. I. Sr. Jordi Torres Alís : No
 M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : No
 M. I. Sr. Miquel Alís Font : No
 M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí
 M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí
 M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí
 M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí
 M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí
 M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : No
 M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : No
 M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí
 M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí
 M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : No
 M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : No
 M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : No
 M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí
 M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí
 M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora : No
 M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí
 M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : Sí

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí
 M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí
 M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 16; vots no: 10.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs a la vista del resultat de la votació queda aprovat el Projecte de Llei amb les modificacions que es desprenen de les votacions que acabem d'efectuar.

Ha acabat la votació, el Sr. Jaume Bartumeu ha demanat de fer una explicació de vot. Teniu la paraula,

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Moltes gràcies Sr. síndic.

L'explicació va en el sentit de constatar que nosaltres hem mantingut l'actitud que vam tenir en fer les esmenes en Comissió, i constatem amb preocupació el fet que recollint paraules -no he recollit l'hora- del president del Grup Lliberal, en el sentit que tothom té dret a canviar d'opinió, el que crec que convindria, també, que per al bon desenvolupament dels debats s'expliqués les motivacions del canvi d'opinió, i no vull pas parlar en nom del Grup Parlamentari Lliberal. Però vull expressar una preocupació que és la següent: llegint la premsa, ens hem assabentat com d'altres coses, com del punt número 8 de l'ordre de dia -que també ens n'hem assabentat llegint la premsa-, que una institució, que no està representada en aquesta sala, havia intervingut en relació amb aquests articles, i havia manifestat a la premsa que probablement el text acabaria al Constitucional. Si això ha fet canviar l'opinió, per hipòtesi, jo crec que seria bo que tots ho sabéssim, i se'ns expliqués. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció? Cap altra intervenció?

Doncs abans de passar al punt següent de l'ordre del dia, se suspèn la sessió per uns vint minuts.

(Són les 18.35h)

El M. I. Sr. Síndic General:

(Són les 19h)

Es reprèn la sessió amb el punt cinc de l'ordre del dia.

(El Sr. Vicenç Mateu s'absenta de la reunió)

5. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de Llei de navegació aèria.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Economia ha estat publicat en el Butlletí número 53/2000, del 30 d'octubre. El Sr. Enric Tarrado nomenat ponent per part de la Comissió Legislativa exposa l'informe. Teniu la paraula

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

La Comissió Legislativa d'Economia ha examinat en el decurs de quatre reunions les esmenes presentades al Projecte de Llei de navegació aèria. En l'informe corresponent de la Comissió, queden detallats els resultats d'aquesta anàlisi havent estat aprovades, ja sigui per acceptació de l'esmena proposada o mitjançant transacció, un total de quaranta-quatre esmenes, que a l'entendre de la Comissió aclareixen certs dubtes, i milloren en general el text final de la Llei.

Cal destacar, també, cosa que queda degudament reflexada en el mencionat informe, que per coherència amb el redactat de dues de les esmenes aprovades, s'ha fet la substitució d'alguns adjectius per articles, així com el mot "operador" per la paraula "explotador". I així en tot el text sense que aquests canvis d'estil afectin el sentit de les disposicions del text que se sotmet a aprovació.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Gràcies.

El Govern vol intervenir ara o al final? Al final?

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris. Cap intervenció?

Sí, Sr. Enric Tarrado, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

Cal dir d'entrada que el Projecte de Llei que se sotmet ara, a votació és un text eminentment tècnic, i d'ordenació d'un sector d'activitat sobre el qual

L'Estat exerceix unes competències que han de ser efectivament regulades. La nostra voluntat en el moment de presentar les esmenes al redactat tramitat pel Govern fou la de millorar aquest redactat, intentant aclarir dubtes o corregir errors, o precisant aspectes que, al nostre entendre, no eren prou específics. D'altra banda, el nostre desig era, també, de millorar el text en el sentit d'oferir més seguretat jurídica als afectats per aquesta Llei.

De les quaranta-vuit esmenes finalment analitzades, quaranta-quatre han estat aprovades (trenta-quatre d'elles per unanimitat) per la Comissió Legislativa d'Economia, el que vol dir que la Comissió ha compartit globalment la nostra apreciació, cosa que, esperem, també, que farà el conjunt d'aquesta Cambra. A manera d'incís, i sense ànim de polèmica, em permeto remarcar que, quan es disposa del temps suficient, des dels grups parlamentaris es fa un treball constructiu per intentar millorar els texts presentats. Creguin que la nostra actitud és positiva, i que els suposats intents de retràs en la tramitació de les lleis són només això, suposicions gratuïtes i sense fonament.

Tornant al tema que ens ocupa direm que, encara que només han estat quatre les esmenes no aprovades, continuem pensant que l'acceptació de les mateixes hauria suposat un increment de la seguretat jurídica per a les persones que puguin estar afectades per la navegació aèria com a propietaris de béns subjacents, o per a les que vulguin explotar instal·lacions aeroportuàries. D'altra banda, també creiem que la gravetat d'algunes de les sancions considerades lleus fa que haurien de merèixer la qualificació de greus, i això, per evitar que en un tema que afecta la seguretat de béns i, sobretot, de persones, es pugui produir qualsevol atemptat, per mínim que sigui, a la protecció que es mereixen.

Llevat d'aquestes dues apreciacions puntuals, pensem que el text assenta i precisa el desenvolupament d'un sector que, tant per les implicacions que pot tenir a nivell internacional com per la necessitat d'ordenació del mateix des d'un caire intern, segurament es mereixia una regulació específica i detallada en aquest moment.

El nostre vot serà favorable a l'aprovació d'aquest text.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal té la paraula el Sr. Jaume Martí.

El M. I. Sr. Jaume Martí:

Gràcies Sr. síndic.

Amb l'aprovació avui d'aquesta Llei, i l'acord que vam adoptar fa uns dies d'adhesió d'Andorra a l'Organització d'Aviació Civil Internacional (OACI), podem dir que el nostre Principat quedarà homologat en el sector del transport aeri amb el concert internacional de les nacions.

L'Estat andorrà ha desplegat en aquest camp el marc jurídic necessari per a regular la sobirania que sobre l'espai aeri proclama la nostra Constitució.

Creiem que aquest instrument serà una fita important que ha de contribuir al nostre país al desenvolupament de diversos sectors econòmics d'alt valor afegit, que moltes vegades no ha estat possible implantar-los per manca d'unes adequades comunicacions, i en especial pel gairebé inexistent transport aeri en un món en el que avui aquest mitjà representa un veritable transport col·lectiu amb unes condicions de seguretat, regularitat i comoditat més que provades.

Per això, el Grup Parlamentari Lliberal donarà suport a aquesta Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir? No.

Alguna altra intervenció?

Bé doncs a la vista del resultat de les intervencions, proposo declarar aprovat per assentiment el Projecte de llei. D'acord? Doncs, queda aprovat.

Punt número sis.

6. Examen i aprovació, si escau, del Projecte de llei relatiu a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports ha estat publicat en el Butlletí número 54/2000, del 31 d'octubre.

El Sr. Agustí Morales, nomenat ponent per part de la Comissió Legislativa exposa l'informe. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Agustí Morales:

Gràcies Sr. síndic.

La Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports va analitzar el Projecte de llei relatiu a les estacions d'esquí i les instal·lacions de transport per cable, com també les esmenes presentades a aquest en el decurs de les reunions tingudes els passats dies 2, 16 i 26 d'octubre.

Al Projecte de Llei s'hi van presentar trenta-una esmenes, vint-i-nou per part del Grup Parlamentari Agrupament Nacional Democràtic, i dos per part del Grup Parlamentari Lliberal.

Totes les esmenes van ser consensuades, i cap va ser votada negativament. En concret, de les trenta-una esmenes presentades: dinou van ser aprovades per unanimitat, 10 transaccionades i aprovades per unanimitat, i dues van ser retirades.

Gràcies, Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol intervenir ara o al final...?

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Mixt cap intervenció? ...Tampoc.

El Grup Lliberal, vol intervenir, Sr. Agustí Morales teniu la paraula.

El M. I. Sr. Agustí Morales:

Gràcies Sr. síndic.

L'aprovació d'aquesta Llei representa que Andorra sigui un país capdavanter en la regulació de l'explotació de la neu, un recurs natural, estratègic i clau per a l'economia actual i futura del Principat.

Aquesta Llei té com a objecte establir el marc legislatiu aplicable a les estacions d'esquí existents a les noves que es creïn en el futur, i als aparells de transport per cable de persones, regulant d'una manera clara i concisa la responsabilitat de diversos agents, amb el sentit de garantir la seguretat de les instal·lacions de transport per cable, dels serveis, de les activitats i garantir la protecció de l'usuari, de les estacions d'esquí i dels camps de neu, i de fer compatible la pràctica de l'esport de l'esquí en totes les seves modalitats amb el respecte al medi natural.

L'aprofitament eficient d'aquest recurs natural és i serà un pilar bàsic per al desenvolupament de les activitats turístiques, econòmiques i comercials d'Andorra. Cal potenciar la millora de les infraestructures i dels equipaments per tal d'assolir una millora de la neu, tant qualitativament com quantitativament, i també per als riscos de les irregularitats atmosfèriques, a fi de fer més competitiu el turisme de neu i de muntanya.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

No havent-hi més intervencions, proposo declarar aprovat el Projecte de Llei per assentiment. D'acord? Doncs, queda aprovat.

Passem al punt número set de l'ordre del dia.

7. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'aprovació de la ratificació del Tractat entre el Principat d'Andorra i la República Francesa que rectifica la frontera.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 44/2000, del 5 d'octubre. No s'hi ha presentat cap esmena.

Alguna intervenció per part del Govern?

Per part dels grups parlamentaris? Alguna intervenció?

Per l'Agrupament Nacional Democràtic, Sr. Jordi Torres teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Ens disposem a votar la ratificació del Tractat entre el Principat d'Andorra i la República Francesa que rectifica la frontera entre ambdós Estats.

Per aclarir qualsevol dubte quant a la nostra postura final al respecte, diré d'entrada que no serà desfavorable a l'aprovació, i que l'adopció d'aquesta postura serà per raons d'Estat.

Un cop això dit, i a partir de l'anàlisi de la documentació a la qual hem tingut accés, també vull afirmar que hem arribat a la conclusió que aquest Tractat era totalment innecessari. M'explico.

En el preàmbul del text que se sotmet a votació se'ns detalla que s'ha projectat un viaducte, per salvar el riu Ariège, que permetrà enllaçar la via procedent del túnel d'Envalira amb la nacional 22 francesa, i cito: "El traçat del viaducte que ocupa parcialment territori francès de manera que fa necessari l'intercanvi de territori entre ambdós països" (fi de citació).

Aquesta sembla que és, doncs, la raó essencial que fa necessària la modificació de la frontera; el que està clar és que aquestes conclusions no es desprenen de la documentació que el Govern ens ha tramès.

Una anàlisi raonable de l'afer ens fa pensar que allò més lògic hauria estat que ambdós estats haguessin arribat a un acord per poder realitzar aquesta obra (la necessitat tècnica de la qual no entrarem a analitzar ara), però sense que hi hagués d'haver obligatòriament un intercanvi de territori. Quan s'estableix una nova via de comunicació terrestre

entre dos estats, el que se sol acordar és la seva situació, les característiques tècniques, la construcció, la financiació, els condicionants quant a circulació de persones i de béns (entengui's per béns els postes de policia, de fronteres i servei de duana), però, allò, que no és gens habitual és que s'hagi de fer un intercanvi de territori, perquè la nova via quedi integrada totalment en el territori d'un dels estats.

Realment, no ho entenem. I en base a aquesta perplexitat hem valorat la conveniència de presentar una esmena al text que se'ns proposa, perquè se'ns aclareixi aquest punt.

Tanmateix, pensem que aquesta no hauria estat una bona manera d'actuar, i que només hauria ajudat a oferir un trist espectacle. No pensem que la manca de diligència i de rigor d'uns quants, hagi de fer que la seriositat i la paraula d'un Estat se'n ressentin.

Continuem pensant, però, que el Consell General (almenys els membres del nostre Grup Parlamentari i, crec, en general, els membres de l'oposició, ja que desconeixem si els membres de la majoria en saben més que nosaltres)... com deia, creiem que el Consell General i els ciutadans es mereixen una explicació sobre els veritables motius que han portat a haver de debatre en aquesta Cambra sobre un Tractat al qual no veiem l'interès. Potser els arguments del Govern ens poden convèncer. En aquest cas hauria estat preferible que ens haguessin arribat abans, i que el Tractat hagués estat aprovat sense un debat innecessari. Si li sembla bé al Govern, doncs, ens agradaria conèixer les veritables raons per les quals la conclusió d'aquest acord d'intercanvi de territori ha estat necessari.

Una altra consideració que volíem posar de manifest, tot insistint en el procediment que ha portat a l'anàlisi del text que ara ens ocupa, és que lamentem el procés seguit en la tramitació d'aquest acord. És essencial que les coses es facin bé des d'un principi, però sembla que el Govern està barallat amb aquesta manera d'actuar. I diem això perquè considerem que un altre element distorsionador de la necessària o, almenys, desitjable unitat interna en el moment de tractar afers que van més enllà de les nostres fronteres, ha estat l'enfrontament gratuït amb el comú propietari dels terrenys objecte de la permuta.

Pel bé de l'Estat, aquesta situació anòmala ha quedat resolta per les parts, abans que l'anàlisi del text arribés al ple de la Cambra parlamentària, en haver demanat el Govern (encara que a destemps) al comú, i aquest haver acordat, la posta a disposició dels terrenys afectats. Només podem que alegrar-nos-en.

Com a possible futur usuari del túnel m'agradaria saber, però, si quan vagi al Pas de la Casa utilitzant

aquesta via hauré de passar per França? o si l'Acord també ha previst la resolució d'aquesta incongruència, perquè sembla que no hi ha al traçat que ens van presentar vostès un accés directe al Pas de la Casa. Almenys és el que tenim nosaltres, no en tenim cap més.

Tanmateix, aquesta postura reiterada de desconsideració, volem creure que sovint inconscient envers els altres òrgans de l'Estat, no és digna d'un Govern que hauria de ser, almenys en aquestes qüestions, el de tots. Tothom té l'obligació de complir la Llei tal com és, no com li agradaria que fos o "oblidant" la seva lletra. No hem d'esperar a rebre l'amenaça de tal o qual acció per corregir un error manifest, volgut o no. Penso que no som una república virtual. Hem de ser previsors i avançar-nos als esdeveniments, i no esperar fins al darrer moment per resoldre els temes que tenim pendants, ja que la precipitació, aquí, i a tot arreu, normalment sol jugar males passades, encara que es podés arribar a la conclusió que la intenció era bona.

Encara que estem cansats de repetir-ho, ho direm un altre cop: senyors del Govern, en qüestions d'Estat poden tenir el nostre suport, però a canvi els demanem uns mínims: primer, que ens arribi la informació per poder valorar de forma suficient els temes, i segon, que la defensa de les seves postures sigui lleial, i fruit de la reflexió i de l'anàlisi aprofundides de les diferents opcions, no fruit del caprici o d'interessos que no siguin generals, i que s'ajusti a la legalitat.

Sobretot en política, la discrepància és sana si permet avançar, si és constructiva i si beneficia l'interès general. La nostra discrepància és i serà d'aquest tipus. I l'únic que demanem és que el Govern, tenint o no en compte aquesta discrepància, governi valorant sempre les conseqüències que els seus actes poden comportar per a l'Estat i per a la imatge de l'Estat, i tenint només una fita: l'interès general.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Pel Grup Lliberal, intervé el Sr. Francesc Mora.

No?

El Govern vol intervenir?

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Potser el Sr. ministre, també, donarà alguna puntualització més del que ha demanat el Sr. Torres.

El que vull dir en primer lloc, és que ell qualifica aquest Acord i la manera que s'ha fet d'in necessari. És la seva opinió. Es queixa de què no hi hagi un accés directe al Pas de la Casa a través de la sortida del Túnel. Això vostè ho deu saber, o ho pot saber que la sortida d'un túnel s'ha de fer la més diàfana que es pugui, o el millor possible perquè no hi hagi embussos. I la intenció inicial del Govern amb una llarga negociació, que és veritat que ha sigut llarga i que ha arribat realment sobre la marxa en algun tema, era millorar molt el que ara hem pogut obtenir. És a dir, el que a nosaltres ens hagués agradat obtenir era precisament un intercanvi de terreny molt més positiu per a nosaltres, i d'alguna manera més lògic per a tot el conjunt d'aquella vall.

Com vostè sap, que se li ha explicat i n'hem parlat a vegades, es tractava d'obtenir el triangle que quedaria entre l'Ariège, la carretera actual nacional francesa 22 des de la frontera andorrana, i també, el viaducte del túnel. Tot aquell triangle força gran ens hagués agradat poder-lo adquirir per l'Estat andorrà. És a dir, que hagués estat Andorra tot allò, a canvi del terreny que fos per l'altre costat francès. Això no va poder ser, tot i que l'Estat francès havia manifestat una bona disposició en aquest tema. Hi va haver dificultats, crec que derivades del fet que estàvem parlant amb dos departaments de França que són limítrofs amb Andorra, i que per tant era molt difícil fer aquest intercanvi amb els termes que nosaltres creiem que eren òptims. Perquè d'aquella manera, vostè llavors hagués estat satisfet de saber que el territori de tot el vial, i tot el que quedava amunt, inclòs el tram de carretera, quedarien de propietat d'Andorra. I en aquell moment, sí, que per anar al Pas de la Casa no hagués estat necessari passar per un petit tram de carretera francesa.

Això no ha pogut ser, perquè és clar, en una negociació intentes el màxim, però són dos els que decideixen, i entre les dos parts -en aquest cas dos estats- han d'arribar a l'acord possible, el factible i el que és factible el més aviat possible. Per raons òbvies, per raons de què el túnel s'està fent, i penso que després de trenta, quaranta o cinquanta anys de parlar-ne, calia que s'acabés fent-lo, i en les millors condicions possibles.

Per a nosaltres són les millors possibles, i també, he de dir que per part de l'Estat francès hi ha hagut una franca cooperació, i per tant no hi ha cap més finalitat que aquesta. La finalitat és donar un bon accés i una sortida del túnel sense haver de provocar un retorn cap a la situació anterior, on els embussos del Pas de la Casa són històrics, i també amb la perspectiva -com he explicat alguna altra vegada- de la futura duana conjunta, la zona duanera conjunta, que serà molt més endins de França, i que permetrà,

per fi, que el Pas de la Casa tingui una agilitat, és a dir, un funcionament intern molt millor, i que no estigui paralitzat el poble, precisament pels embussos provocats pels cotxes que volen sortir del país, o que hi volen entrar. I això, també, és una conseqüència directa de la negociació que hem arribat a tenir.

Vostè ens acusa de manca de diligència. És la seva opinió. Nosaltres pensem que en la situació que hem tingut, posar en marxa el túnel, construir-lo i fer aquest Acord, ha estat un èxit de la diplomàcia andorrana i del Ministeri d'Ordenament Territorial. Evidentment, les nostres opinions són diametralment oposades a les que vostè expressa aquí. I en aquest tema volem dir que som el Govern de tots. És clar que ho som. Som el Govern de tothom. I amb això també s'ha de repetir que l'Acord amb el Comú d'Encamp, d'una manera molt explícita, diu que reconeix la importància d'aquesta obra i el seu enllaç per la parròquia i per tot el país. I ho diu el Sr. cònsol major d'Encamp, i tot el Comú per unanimitat, el Comú d'Encamp, que és el principal beneficiari de totes les obres que es fan en aquella zona -em sembla a mi.

De manera que, en fi, jo no crec que s'hagi d'explicar més motivacions. És una motivació òbvia, una motivació tècnica bàsica. Feia falta fer un accés adequat. Aquest accés hagués estat millor com dèiem nosaltres, l'accés seria el mateix, però hagués estat millor per a Andorra haver intercanviat més terreny, i fer el triangle que dèiem. Però no va ser possible.

Jo voldria fer una remarca que és deguda a la manera com tracta vostè el tema de propietat. El Comú d'Encamp no és propietari de terrenys, ni cap comú és propietari de terrenys. El propietari de terrenys és un concepte jurídic que no és el que li correspon al comú. El comú i el Govern, l'Estat en general, és l'Estat, però tenen la gestió del territori de cada parròquia. Però propietaris en aquest sentit no en són. No són estrictament propietaris ni el comú ni el Govern, excepte els terrenys adquirits per compra civil o per compra entre particulars, en aquest cas quan el comú o el Govern intervé per comprar una parcel·la de terreny, llavors, sí, que és propietari. Però el terreny com a tot jo no crec que sigui correcte dir-ne que són propietaris.

D'aquest concepte vénen algunes interpretacions errònies per a mi del que s'havia de fer amb el Comú d'Encamp, en aquest cas. Nosaltres creiem que estàvem amb el nostre dret, i el resultat ha estat que l'Acord que es va prendre va ser unànimement aprovat pel Comú sense cap dificultat aparent, perquè és un Acord perfectament en la línia que el Govern va proposar. Per tant no veig on són la manca de diligència, etc. i els enfrontaments gratuïts.

Nosaltres no vam fer cap enfrontament. Vam fer el que creïem que s'havia de fer, i hem tirat endavant aquest enllaç amb la cooperació i amb una bona participació per part de França. Això ara és un Tractat que ha de passar per aquest Parlament i pel Parlament francès, i naturalment no hi ha cap més motivació que les que he exposat aquí. Per tant, jo confio en què no hi haurà cap dificultat en què el Parlament francès, també, accepti aquest Tractat, tot i que hem de reconèixer clarament que per França no era una prioritat arribar a fer aquest enllaç. No és un problema el fet que beneficiï especialment cap regió de França. Era necessari per a nosaltres, no hi ha dubte d'això. Per això crec que és un bon Tractat per a Andorra. Un Tractat magnífic. Podia ser encara millor si haguéssim pogut fer el que dèiem al principi.

I que ens va retardar? Això no ens va permetre arribar-hi molt abans i portar-lo molt abans aquí. És veritat. Si haguéssim pogut portar-li, aquí, ara a vostè i a tot el Parlament el Tractat inicial, que nosaltres havíem negociat, i que estava força avançat, estic segur que totes les preguntes que ha fet estarien encara més contestades del que han estat ara. De moment és tot Sr. síndic. Si el Sr. ministre vol puntualitzar tècnicament més dades?

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre teniu la paraula per completar la intervenció del Sr. cap de Govern.

El M. I. Sr. Càndid Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, jo voldria completar una mica, i seguint una mica la intervenció del Sr. Torres. Primer celebro evidentment, i tot el Govern ho celebra que el seu vot sigui favorable. Jo crec que això vol dir alguna cosa de molt important. La segona cosa que li contestaré del que vostè ha dit, és que, evidentment, el Govern ha complert amb la llei, i ha complert amb la llei, i li demanaria només que vostè es mirés els articles 64 a 67 de la Constitució, i la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, de 19 de desembre de 1996. També, li manifestaré amb el que també ha preguntat que si es tindria de passar per França o no es tindria de passar per França, que gràcies a què les relacions amb el Comú d'Encamp, podria dir que són immillorables, estem també pensant amb que aquest accés directe al Pas de la Casa sigui molt aviat una realitat. Miri, Sr. Torres és una cosa que estem tractant conjuntament el Govern amb el Comú, i que sotmetrem -com sempre hem fet- els plànols al Comú d'Encamp,

perquè pugui donar la seva opinió, i són coses que sempre hem tractat, i hem fet conjuntament.

El que, sí, podria dir és que segurament és innecessari de la seva part, que si no està ben informat, vostè es podria dirigir al mateix Comú d'Encamp, al Ministeri d'Ordenament Territorial, que es faria un plaer d'informar-lo, i a l'ensems el Ministeri d'Exteriors, que és qui ha portat a terme aquest Tractat.

Ara, jo li diria Sr. Torres que hi ha una cosa que sí que, celebrant que vostès votin de forma favorable aquest Tractat, hi hagi hagut, i semblaria que així ha sigut, i que almenys a mi se m'ha comunicat així, això sí que m'agradaria censurar-li, és que vostè, en comptes d'informar-se, faci una política totalment -jo diria- fora de lloc per desprestigiar el Govern i l'Estat Andorrà prop de senyors del Govern francès o del parlament francès, o altres elements.

Miri, jo li aconsellaria que abans de fer manifestacions d'un tipus -podríem dir- fora de lloc totalment, abans, vostè té la possibilitat d'informar-se, i això li evitarà haver de votar avui favorablement a una Proposta que fa el M. I. Govern d'Andorra, que la fa perquè creu que és necessària pel país, i per la parròquia d'Encamp. També, entenc que vostè pugui fer, en aquest cas, electoralisme, però informis abans de fer manifestacions, perquè vostè no fa cap favor ni a la parròquia d'Encamp ni al Govern, ni a l'Estat en general, quan això passa una mica més lluny de les nostres fronteres.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Sr. Jordi Torres, per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Primer, em sap greu que aquest intercanvi no serveixi realment perquè des de la sortida del túnel es pugui accedir directament al Pas de la Casa. Tant el Sr. ministre com el Sr. cap de Govern ens han dit que obligatòriament igual hauríem de passar per la carretera nacional 22 per França. Em sap greu això, si és que és així, perquè pensava que almenys amb aquest intercanvi, amb una rotonda abans d'això, s'hagués pogut fer això. Doncs es ratifica una mica el que estàvem dient abans, que no era necessari l'intercanvi de terrenys vist que es va directament a França, i després s'ha de tornar a Andorra.

Segonament, jo volia dir al Sr. Naudí... escoltí jo entenc molt bé que sigui el Govern que firmi aquest Conveni, no penso pas que hagi de ser alguna altra persona que hagi de firmar aquest Conveni. Un Conveni sobre fronteres penso que ha de ser el Govern que ho ha de fer. La única cosa que nosaltres consideràvem, i que nosaltres vèiem, és que hi tenia d'haver una posta a disposició dels terrenys des del Comú d'Encamp, propietari o no propietari Sr. cap de Govern! No ho sé, però és amb aquests termes que van firmar l'Acord o que van fer aquesta demanda al Comú d'Encamp. No sé si és amb els termes exactes. Tampoc no ens han fet arribar aquesta documentació per tenir-la. Doncs, no tenint aquesta documentació, tampoc no ho sabem exactament, però el que, sí, que sabem és que hi ha hagut aquesta entesa amb el Comú d'Encamp.

Quant a la informació, doncs, justament per això està aquest Parlament, i per això estem aquí per demanar-la. No hem d'anar a demanar-la com a consellers al Comú d'Encamp, ni a un altre, sinó que el nostre Govern, que és el Govern que aquí representa l'Estat, i aquí, és al Consell que li demano els seus comptes.

Res més Sr. síndic... No perdoni. Volia afegir, Sr. Naudí, no hem dit que votaríem favorablement, hem dit que no votaríem en contra.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Josep Dallerès teniu la paraula.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

No era la meva intenció agafar-la, però, sí, que l'agafo després de la intervenció del Sr. ministre, i l'agafo concretament perquè sóc conseller, iestic assentat aquí, en aquest hemicicle, perquè vaig ser elegit a la parròquia d'Encamp, dins de la meitat del Consell, votat territorialment... només per recordar-li que els consellers que estem assentats aquí no hem de recórrer, en tot cas al Comú d'Encamp per demanar informació. En tot cas, i és un dels punts amb els que ens queixem, i portem queixant-nos des fa molt temps, ens sembla que en un cas com aquest és prou important -i vostè ho ha dit-, hi estem totalment d'acord, perquè se'ns passi la informació, informació que no tenim.

Llavors voldria demanar un punt, no és amb ànim de polemitzar, és a dir, tenir la informació. Voldria corregir un punt. Jo vaig assistir a la sessió de Comú en la qual el Comú va acordar això, no ho va acordar amb els termes que ha dit el Sr. cap de Govern. El Comú va acordar únicament de cedir -tal com es

demanava a la carta- els terrenys al Govern. Els termes que ha utilitzat el Sr. cap de Govern són els termes que deia la carta enviada pel Sr. cap de Govern al Comú d'Encamp.

La meua pregunta és la següent: dins d'aquesta agilitació, vist que per sortir del Pas de la Casa i entrar al túnel, s'ha de passar per la nacional 22, un tram de la nacional 22. Si s'ha arribat a signar un acord amb França sobre un estatus d'aquesta carretera. És a dir que no ens puguem trobar que ciutadans andorrans o gent que està al Pas de la Casa, que vulgui baixar cap a Andorra la Vella utilitzant el túnel, no tingui problemes d'accés. Demano si s'ha firmat conjuntament amb això un document que solventaria aquest problema.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Miquel Alís heu demanat la paraula, també.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Jo el dia que va prendre l'Acord el Comú d'Encamp, vaig sentir a la televisió andorrana..., perdó, a la televisió del Govern Lliberal, que deien... -sí, perquè ho de dir així- que deien que el Comú d'Encamp s'havia tirat endarrera. Això és el que jo vaig sentir de la locutora de la televisió del Govern Lliberal.

Jo el que voldria demanar, però que quedés clar aquí, perquè hi ha molta gent que ens escolta a través d'aquesta televisió que estava parlant ara, el fet de què si el Govern va demanar sí o no al Comú d'Encamp perquè posés a la disposició els terrenys de la permuta. Això és el que demano jo. Que quedi clar, i que ho senti tothom (suposo que no tancaran les càmeres), que ho pugui sentir tothom. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

El Govern vol contestar? Perdó...

Sr. ministre voleu intervenir? Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Càndid Naudi:

Miri, jo començaré per contestar al Sr. Dallerès. Miri Sr. Dallerès, jo sóc plenament conscient de quins són els drets i els deures d'un conseller, d'un parlamentari, i quins són els deures i els drets d'un ministre i del Govern en si. Jo no he dit allò del Comú d'Encamp en el sentit de què vostè hagués d'anar a consultar el Comú d'Encamp, sinó que he dit que el Ministeri, tant el d'Exteriors com el d'Ordenament Territorial, com el mateix Govern,

sempre està obert a què qualsevol conseller demani un complement d'informació, o el que desitgi, si li és necessari, per així evitar que es facin manifestacions i afirmacions fora de lloc, fora de to, i sobretot fora del país. He mencionat el Comú d'Encamp, -vostès li poden demanar- perquè com he dit abans, mantenim molt bona relació amb el Comú d'Encamp, i el Comú d'Encamp tal i com es manifesta en la carta que el Sr. cap de Govern envia al Sr. cònsol d'Encamp, al Sr. Jordi Mas, el que sabem al Govern del túnel, el que sabem al Govern de permutes, el que sabem al Govern d'intercanvis de terrenys, el Comú d'Encamp n'ha estat sempre degudament informat. I com que n'ha estat sempre degudament informat, per això m'he permès dir que també podien consultar el Comú d'Encamp.

Quant a la locutora de la televisió del Govern, Sr. cap de Govern li deixo que vostè contesti.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern, vol completar la resposta del Sr. ministre?

Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Només per la pregunta que m'ha fet molt concreta. La negociació per arribar a què l'accés a través del túnel cap al Pas de la Casa, i per tant cap a Andorra, sigui franca i lliure i sense possibilitats de limitacions, s'està duent a terme amb el conjunt de la futura duana d'utilització conjunta, que serà com he dit més avall. I això jo li puc garantir que si no passa alguna catàstrofe política o diplomàtica, abans que s'acabi el túnel, lògicament hauria d'estar conclòs. Perquè és així com vostè ha dit molt bé, i no hi hauria d'haver cap dificultat. No obstant, s'ha de dir: no es tracta d'un accés al Pas de la Casa, és un accés més al Pas de la Casa i a Andorra. L'accés natural de sempre, el Port d'Envalira seguirà sent un accés important, mimat, cuidat i vigilat per aquest Govern i per tots els que hi hagi, sens dubte. Però a més a més s'haurà obert un altre accés al país, i més facilitats per a tothom.

I aquí jo celebri que vostè es preocupi d'això tan directament, i ho faci amb aquest esperit constructiu, perquè no recordo si quan es va votar el túnel es van abstenir o ho van votar, però celebri que es donin compte de què sí que era una obra important. M'imagino que devien votar que sí. No me'n recordo... ho sento...

(Se senten veus)

Es van abstenir. Bé, encara que avui s'abstinguin per aquest Tractat, pels motius explicats pel Sr. Torres,

la seva pregunta davant la línia de dir que és una bona obra, s'ha de fer el millor possible, i així ho intentem fer. Això segur.

Ara, pel que ha dit el Sr. Alís sobre la televisió lliberal, les paraules són les de vostè. Té tota la llibertat en aquesta casa de dir-ho, i amb el màxim respecte, perquè sóc un convidat aquí, també li vull dir que li deixo a vostè la responsabilitat de parlar de locutores lliberals o de televisió lliberal, perquè és clar, estem parlant aquí d'una televisió que està retransmetent en directe tot això, i vostè sabrà de cara als responsables de la televisió i de tota la gent que hi treballa quina opinió mereixeran ells, que un diputat o un conseller digui és la televisió dels lliberals de la manera que ho ha dit vostè tan clarament, donant per assentat que això és així, i que no es pot discutir.

No sé el que va sentir a la televisió. Evidentment, no som els ministres ni el cap de Govern que fem de locutors a la televisió, i ells són professionals i ho fan força bé, crec jo. A partir d'aquí, els comentaris que es fessin, si són comentaris nostres, els hi dono tot el suport perquè són comentaris de ministres, i si no són comentaris del Govern, llavors són comentaris periodístics. Si vostè creu que són de la tele dels lliberals, doncs, allà vostè amb aquesta opinió. Jo li deixo el dret de tenir-la, com és natural. No sóc jo que li he de deixar aquest dret, vostè té aquest dret, i no faré cap més comentari sobre aquest tema.

El M. I. Sr. Síndic General:

Ha demanat la paraula el Sr. Antoni Martí pel Grup Lliberal. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Gràcies Sr. síndic.

Jo penso que això és un tema suficientment important perquè es tracti amb seriositat, i justament per això em sembla que d'una gran inversió molt important feta en concessió, -això sí que és veritat- però una inversió de l'Estat andorrà per fer el túnel d'Envalira, com una vella aspiració de molts andorrans, independentment de quina sigui la parròquia, em sembla que aquí al Consell General tots entenem que això és una obra, és pot discutir, i ja s'ha discutit si era més interessant, però en tot cas, és una obra que, no els que estem en aquesta sala sinó una vella aspiració de molts consellers, i en fi... Celebri que els representants de la parroquia d'Encamp, tot i no haver-ho votat i abstenint-se avui, portin el tema amb seriositat i demanin al Govern les preguntes que ells creuen oportunes, perquè en definitiva no deixa de ser un canvi de

terreny entre dos països, i em sembla que és important, doncs, em semblen saludables les preguntes que puguin formular tant el Sr. Dallerès com el Sr. Jordi Torres. Per tant no tinc res a dir. Em pensava que el debat sobre l'objectivitat de l'ORTA estava superat, però veig que no tothom l'ha superat. Però, en fi, això és un altre tema. Tampoc m'allargaré.

El que sí que volia demanar-li, vist que estem en una mena de torn de preguntes, i em sembla que és interessant, és que el poble andorrà, o quan un es passeja pels diferents carrers, ja sigui el cas d'Escaldes-Engodany o d'altres carrers, es comenta, evidentment, no d'una manera oficial, però d'una manera molt extensa entre la població, amb el boca a boca que moltes vegades és tan desvirtuador de la realitat a Andorra... -boca a orella, perdó boca a boca seria potser... miri, quan dic boca a boca, per salvar una mica això, diré que segurament estava pensant amb les dos boques del túnel. En tot cas, el que sí que s'ha comentat, és que en l'intercanvi de terrenys, el Govern tenia pensat fer una gran especulació. És a dir així als cafès, bars i avingudes d'Andorra..., que el Govern havia arribat a un compromís encobert -que joestic segur que no-, però em sembla Sr. cap de Govern, que és un bon moment aquí, en l'òrgan suprem del que és l'Estat andorrà a nivell institucional, que és el Consell General, que es pari, ja, d'una vegada -penso jo- de fer especulacions de coses, que en tot cas ja m'ho contestarà, de l'estil de què es pensen fer hotels, es pensen fer moltes coses, i que en definitiva aquestes coses el Govern, el que vol és fer-les mitjançant concessió. Això em semblaria gravíssim. El Grup Parlamentari Lliberal no hi està gens d'acord, però en tot cas li deixo l'oportunitat de dir públicament, el que jo ja sé des d'un punt de vista oficial, que no és així.

Gràcies Sr. síndic, i gràcies a la contesta que tindrà ara mateix.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Miquel Alís per al·lusió heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Ja que es parla del túnel, i de la primera votació que hi va haver, jo el que vull dir, i puc dir clarament aquí, i que quedi molt clar, que per nosaltres, els d'Encamp, els consellers d'Encamp elegits a la parroquial d'Encamp, a la territorial d'Encamp, el túnel és una bona obra, però no és una obra prioritària en el dia d'avui. Què es parla fa cinquanta

anys del túnel! Jo penso que fa cinquanta anys que no se'n parla, potser fa trenta anys que se'n va parlar o una mica més, cinquanta anys no ho crec, però, la meva intervenció quan he demanat la paraula Sr. síndic...

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau!

El M. I. Sr. Miquel Alís:

... era perquè jo he posat una pregunta molt concreta al cap de Govern, i el Sr. cap de Govern no és que s'hagi oblidat de contestar-la, és que no la volgut contestar, i la torno a posar: jo demano al Sr. cap de Govern si el Govern ha demanat al Comú d'Encamp de posar a la disposició -a la disposició del Govern- els terrenys de la permuta dels quals parlem avui. Aquesta és una pregunta molt concreta, Si això ho ha demanat el Govern al Comú d'Encamp. Perquè sembla que no es vulgui contestar aquesta pregunta.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Miri, li contestaré immediatament per no descuidar-me'n com abans, i perdoni que és veritat que parlant tant de televisió dels lliberals, m'he oblidat de contestar el fons de la pregunta que estava vestida d'aquestes afirmacions per a mi gratuïtes de vostè.

El tracte que es va fer amb el Comú d'Encamp està reflexat amb una sèrie d'intercanvi de cartes, vàries reunions, moltes reunions entre els Srs. cònsols i el Sr. ministre, i amb un resultat d'una proposta, d'una carta del Govern feta al Comú, i el mateix dia el Comú reunir-se, i el mateix dia el Comú acordar, prendre un acord, que era un acord que era d'alguna manera consensuat entre les parts -com s'ha de fer en aquests casos. El contingut exacte de la carta no li puc dir, però li podrem passar, jo dic al Sr. síndic que farem això. Li passarem aquestes cartes. No sé si les tenim aquí, però el Govern és clar que demanava, en algun moment, la posada a disposició d'aquest terreny, perquè una cosa és la propietat i una altra és la possessió del terreny i la gestió del terreny, i això és el que el Comú va entendre i va fer. I a més a més, com he dit abans manifestant clarament que era un tracte que interessava a la parròquia d'Encamp i al país, per facilitar aquesta obra, que ells, el Comú almenys es manifestava en el sentit que era interessant, no sé si era prioritària per ells o no, com

vostè diu que no és prioritària. Jo penso que sí. No ho tornaré a explicar aquí. Ja ho he dit més d'una vegada que penso que era prioritària per raons, sobretot de seguretat dels ciutadans del Pas de la Casa, més que per altra cosa. ja ho he dit, i ho repeteixo.

I la pregunta que ha fet el Sr. Antoni Martí... El Tractat, la part que correspon al territori francès diu: "La porció de territori francès cedit a l'Estat andorrà està destinat a la realització d'un accés al túnel sota Envalira, viaducte i terraplè a partir d'una cruïlla giratòria que s'ha de crear a la carretera nacional 22". Aquesta és una part que era territori francès i que esdevé territori andorrà. I el territori que és d'Andorra, que continua sent d'Andorra, és a dir la part de l'esquerra de l'Ariège, riu avall, aigües avall, és un territori que naturalment, allà pels accessos, el comú hi podrà fer el que cregui que pot fer. Però, el que tenim molt clar, nosaltres, i ho tenim clar, perquè la pròpia Llei ho diu, però també, el Projecte de Llei que està en tràmit en aquesta casa, Llei de l'ordenament del Territori, senyala que tots aquells terrenys no són urbanitzables, tota aquella part de terreny que confronta amb l'accés no és urbanitzable. Per tant, les suposicions o la malevolència de pretendre que s'hi feia alguna cosa, -hi va haver comentaris a París per part del Sr. Torres, prop de parlamentaris francesos, almenys així ens ha arribat, si no és així, jo retiraré el que he dit ara, però ens han arribat aquests comentaris, que es va dir que allà es volien fer hotels... Vostè mateix ens va dir personalment que no sé qui li havia dit que estaven fent un pressupost, i que quan el tindria ja me'l donaria. Doncs, li agrairé que ens el doni, perquè serà una sorpresa monumental.

Miri, el que és molt clar és que s'ha de puntualitzar d'una vegada per totes que la societat concessionària del túnel, només pot fer en aquell vial, en tot ell, en aquella porció de terreny, tant l'andorrà com el futur andorrà, una vegada fet el canvi, en tot el terreny, el viaducte d'accés al túnel, amb els terraplens o amb els murs, i cap altra construcció ni cap instal·lació. I això ha de quedar claríssim, aquí, en aquest Parlament i en el Parlament francès, també, naturalment. Ja farem el que calgui perquè sigui així. El Tractat no ho diu explícitament, però ja he llegit abans el que diu, diu que és per la realització d'un accés, no per fer-hi hotels, ni històries.

A més a més, el Govern, per la seva part, ell mateix, tan directament com sota cap altra forma jurídica, no pot fer-hi tampoc, ni vol fer-hi cap concessió ni cap instal·lació. És que sembli estrany que hagi de donar aquestes explicacions. Perquè és absurd que hagin corregut aquests rumors. Però aquests rumors no surten perquè sí, és perquè d'algun lloc han sortit.

Llavors que quedi molt clar que allò és un accés, i res més que un accés. Que a partir d'aquí el terreny que quedi urbanitzable del Pas de la Casa, el dia que la Llei estigui aprovada, el Comú d'Encamp cregui que pot fer-hi uns plans parcials, etc., serà feina del Comú d'Encamp, i segur que no serà feina del Govern, en tot cas. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jordi Torres per l'Agrupament Nacional Democràtic, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Sr. cap de Govern, m'alegro del que acabo de sentir aquí en aquesta taula. De la mateixa manera, també, li he de dir que el seu ministre d'Exteriors, justament a París, jo li havia dit que havia tingut aquests rumors, i li vaig dir també que si jo tenia els justificants, també els hi faria arribar. Però, no vaig dir en cap moment que eren uns rumors que jo havia sentit. Simplement era això. I el ministre li devia dir, també, a vostè que jo li faria arribar, si és que tenia alguna confirmació, però que no en tenia cap. I això, el Sr. ministre d'Exteriors deu haver-hi dit així. Suposo que li ha traduït d'aquesta manera.

Però de totes maneres, m'alegro molt del que he sentit avui, m'alegro molt de la pregunta que ha fet el Sr. Martí. Justament volia complementar amb aquest aspecte la pregunta, perquè s'havia agafat, justament, vint-i-dos metres de banda a banda de carretera, per a l'intercanvi que considerem que són molts metres, innecessaris, també, per a l'intercanvi. Justament volia fer un complement de pregunta. Però vostè ha contestat molt bé. Em considero molt ben contestat en aquest sentit. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Dallerès.

El M. I. Sr. Josep Dallerès:

Gràcies Sr. síndic.

És referent a la contesta que m'ha fet el Sr. ministre. Lamento dir-li que no m'ha satisfet. Possiblement el debat que estem tenint, aquí, avui, no el tindriem si tota aquesta informació l'haguéssim tingut, i li asseguro que jo, personalment, la tinc, perquè com a ciutadà d'Encamp, vaig anar al Comú a demanar informació, i la carta que com a conseller no tinc, que m'hagués agradat que estès inclosa, o que se'ns hagués fet arribar dins de la documentació, la

tinguéssim tots i cada un dels consellers d'aquí. Perquè llavors hi ha tota una sèrie de comentaris que poden sortir que deixen de ser. Llavors, Sr. ministre, recordar-li que jo, com a conseller, no he d'anar a buscar la informació al Comú d'Encamp. Jo crec que quan hi ha un projecte que s'ha de votar aquí, en aquesta Cambra, la informació ens ha d'arribar aquí. És l'obligació que hi ha per part del Govern, aquesta és de fer-nos arribar aquesta informació aquí, res més. I no amb ànim de polèmica. És únicament recordar aquest punt. I segurament que la discussió que estem tenint no l'haguérem tingut. Res més. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si no hi ha d'haver cap més intervenció sobre el fons de la qüestió, donaria el debat per acabat.

Llavors, si ho he entès bé, Sr. Torres heu demanat que hi hagués una votació.

Doncs procedirem a la mateixa, sí es sí a la Proposta i no és no a la Proposta.

Sr. secretari general, si us plau.

Sr. El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : M'abstinc

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Alís Font : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : M'abstinc

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : M'abstinc

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : M'abstinc

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : M'abstinc

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí

M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : Sí

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : M'abstinc

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari voleu procedir al recompte, si us plau.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 16; abstencions: 8.

El M. I. Sr. Síndic General:

Moltes gràcies.

Bé, doncs, a la vista del resultat de la votació, la Proposta queda aprovada.

Passem al punt número vuit de l'ordre del dia.

8. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a encomanar al Govern que l'Estat andorrà figuri entre els estats signataris de la Carta Social Europea revisada.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 47/2000, del 12 d'octubre, i no s'hi ha presentat cap esmena.

Sr. cap de Govern, vol fer un aclariment, ara us passo la paraula.

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

És per dir que, com se sap pels mitjans de comunicació, certament, però no de manera formal i directa en aquesta Cambra, el Govern, el dia 6, per mitjà del seu ministre a Roma, i en ocasió d'una trobada de ministres de tot el Consell d'Europa, va firmar la carta Social Europea, en les circumstàncies que es va semblar que eren adequades aquell dia per donar-li més solemnitat. No hem tramès encara a aquesta cambra el contingut, és a dir la firma ella mateixa, perquè se l'ha d'acompanyar, com tots sabem, de la proposta de reserves o esmenes, o derogacions que es faci a la carta, cosa que serà feta en un termini el més breu possible, perquè és voluntat i intenció del Govern que Andorra pogués ratificar per part del seu Parlament la Carta Social Europea, i passar d'aquesta manera d'un dels darrers que l'ha firmat -la revisada, certament- a un dels primers que la ratifica, doncs, seria un bona cosa per a nosaltres -la revisada. Per tant, li comunico i comunico a tots vostès que està firmada la Carta Social, com vostès ja saben, i ho dic pel contingut d'aquest punt, que és un debat fet sobre un tema que el Govern, en el moment que va creure que era el millor, doncs ho va fer.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Té la paraula el Sr. Miquel Alís per exposar la Proposta.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Jo no he escoltat el que ha dit el Sr. cap de Govern, i li diré per què. Perquè el Reglament del Consell General diu aquí, parlant de les propostes d'acord a l'article 138.2, diu: "El debat de les propostes d'acord s'iniciarà amb una exposició d'un dels propositants per un màxim de deu minuts, Llavors, em sap molt greu Sr. síndic, que hagi donat la paraula primer al Sr. cap de Govern, abans de donar-me-la a mi..."

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, simplement he donat la paraula al Sr. cap de Govern perquè m'ha dit que volia portar aquesta informació, i que tenia un interès especial en aquest debat.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

En el Reglament del Consell no ho diu això.

El M. I. Sr. Síndic General:

Simplement això. Dit això, teniu la paraula, Sr. Alís, per exposar la Proposta.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Ara faré, doncs, la meua intervenció.

El reconeixement pels estats europeus de la indivisibilitat dels drets de l'home és fruit del segle XX.

Andorra ja ha adoptat la Convenció Europea dels Drets de l'Home que defensa els drets civils i polítics.

I els drets socials i econòmics? Aquests els defensa la Carta Social Europea. Aquests són, entre altres: la no discriminació, la igualtat de salari, la igualtat home-dona, el dret a la seguretat social, el dret al la salut, el dret a un habitatge digne, el dret de negociació col·lectiva dels treballadors i dels patrons. També, protegeix: la dona embarassada, els minusvàlids, la gent gran, els infants i adolescents, els migrants, etc.

En el moment de l'adhesió d'Andorra al Consell d'Europa, l'any 1994, el nostre país es va comprometre a signar i a ratificar ràpidament la Carta Social. Han passat 6 anys!

Fa quasi quatre anys que els consellers de l'oposició demanem, aquí, en aquesta sala, i també, en la Comissió Legislativa d'Afers Socials, que el Govern signi la Carta Social Europea.

Se'ns ha contestat que s'està estudiant en els diferents ministeris per tal de saber quins articles (ja que no és obligatori acceptar-los tots) quins articles, doncs, d'aquesta Carta, el Govern té la intenció d'acceptar.

La signatura de la Carta Social Europea és principalment un gest polític que marca la intenció de l'Estat d'examinar el tractat en vistes a la seva ratificació, i de sotmetre'l a aquesta fi, al Parlament.

Els membres de l'oposició ens vam assabentar, la setmana passada, per la premsa andorrana, que el ministre d'Exteriors havia signat la Carta Social Europea revisada a Roma.

Desconeixent el text de la declaració que el ministre va remetre al secretari general del Consell d'Europa al moment de la signatura, no sabem si es van indicar els articles que Andorra té la intenció d'acceptar al ratificar la Carta. Hauríem de pensar que sí.

Si aquest és el cas, el Govern pot, ja des d'ara, trametre al Consell General, el text de la Proposta a ratificació. Tindríem, així, l'ocasió de finalitzar la legislatura bastant descafeïnada amb un debat dels més interessants, ja que es tractaria de drets de la persona.

Si no és el cas, i malauradament temo que serà així, en dret internacional, la signatura no exigeix que l'Estat respecti la Carta, però l'obliga, no obstant, a comportar-se de "bona fe" en consideració al tractat.

I ara Sr. síndic si el Govern vol afegir alguna cosa estic disposat a escoltar-lo.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció per part dels grups parlamentaris?

Francesc Bonet, per part del Grup Lliberal.

El M. I. Sr. Francesc Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

El debat, jo diria, dins dels mitjans de comunicació sobre la Carta Social ha estat dividit en dos parts.

Per una part, sempre els components del Grup Lliberal hem defensat que la Carta Social se signaria, que s'estava treballant, i així ha sigut efectivament. S'ha signat després d'haver-se treballat a través dels diferents ministeris.

Per altra banda, sempre hem dit que per part de l'oposició el debat estava ple d'imprecisions i

d'inexactituds, i avui, en aquest Consell, n'hem sentit una altra. Hem sentit textualment que l'any 1994, Andorra es va comprometre a ratificar i signar la carta Social. És inexacte, és una altra imprecisió més.

A tal efecte, trec dos documents: primer, Diari Oficial del Consell General número 10/1994, del 25 d'octubre, declaracions fetes en aquest Consell General: "D'aquí el fet que en motiu de l'ingrés només -i subratllo només- signarem amb reserva de ratificació, el Conveni de 1950 per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, condició que és avui necessària per als nous ingressos. També, signarem, i igualment, amb reserva de ratificació, el Protocol número 11 que cerca la racionalització del mecanisme de protecció dels drets humans, agilitzant el sistema actual i fusionant la Comissió i el Tribunal Europeu de Drets Humans, i per últim, també, signarem amb reserva de ratificació el Conveni cultural europeu i l'Acord general sobre privilegis i immunitats." (Fi de citació del Diari del Consell)

L'any 1994, aquest Consell no va prendre cap decisió, ignorava que s'hagués de signar la carta Social.

Segona...

És el Diari del Consell, és el que està escrit.

Segona, El propi projecte de resolució, de l'any 1994 del Consell d'Europa, l'únic que indica és que, a més a més, podria Andorra signar la Carta Social. No hi havia cap component d'obligació.

També, s'han dit moltes altres imprecisions en els últims dies: pressions de la Unió Europea. Costa molt, i és difícil comprendre, com la Unió Europea, que no és signatària de la Carta Social, que a més de no ser signatària, té un dictamen del Tribunal de Luxemburg, del Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea, que li impedeix signar aquests convenis. Com pot la Unió Europea que no ha signat aquest Conveni, forçar, fer pressions a un tercer Estat per signar un Conveni que ella no ha signat?

Per acabar, Sr. síndic, l'únic que volem dir, és que aquí, el Govern, ha actuat en la línia i amb el recolzament del Grup Lliberal, en la línia de treball que sempre s'havia dit. L'any 1998, en plena cimera de caps d'estat a Estrasburg, és quan Andorra va vincular-se jurídicament, segons dret internacional, a signar aquesta Carta Social. S'ha treballat durant dos anys a través dels ministeris, s'ha fet la feina, i s'ha arribat a l'objectiu de la signatura de la carta Social, cosa que sempre, des dels bancs de l'oposició es deia que no es faria.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Jaume Bartumeu, pel Grup Mixt, heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Primer, avui que sembla que el Reglament s'estira i s'arronsa en aquesta sala, i que, ja, hem vist, també, que les sessions de preguntes al Govern es fan abans d'hora, i tothom feia preguntes i el Govern no les contestava, i el conseller que gesticula, el meu company Antoni Martí, també, en feia, doncs, jo volia fer-li un prec, que havia pensat, quan preparava el Consell, de fer-lo al Govern, però em sembla que val més que el faci el Sr. síndic, que seria el següent:

Jo demanaria que d'aquí endavant se sol·liciti, via Sindicatura al Govern, que vulgui posar el fax del Consell i dels consellers generals que ho sol·licitem -i jo ho sol·licitaré- al peu de la llista dels faxes de la premsa. M'explicaré, així almenys, quan el Govern envia a la premsa els seus faxes informant dels convenis internacionals que se signen, nosaltres el rebrem per fax, com un membre més de la premsa, i ens estalviarem de sentir-los o llegir-los als mitjans de comunicació.

Tot això, Sr. síndic, perquè he trobat lamentable que hagueu donat la paraula, conculcant el Reglament al Govern abans que pogués parlar el qui havia de defensar la Proposta d'acord en aplicació del Reglament.

Pel que fa al representant del Grup Lliberal sento dir-li que em sembla que porta els papers una mica molls. El que hem dit des de l'oposició... Nosaltres llegim els diaris de les sessions del Consell, però nosaltres, també, ens llegim els papers del Consell d'Europa, tot i que no sapiguem la llengua alemanya, Sr. Bonet. Aleshores, llegint els papers del Consell d'Europa, sabent que el 10 de novembre de 1994 -es posterior al 26 d'octubre, que m'ha semblat que vostè citava- al Palau d'Europa d'Estrasburg, el cap de Govern i el ministre d'Exteriors d'Andorra van signar el que vostè ha dit llegint el diari de sessions del Consell, i van engatjar-se a ratificar... no, però a signar aviat la Carta Social. Això es va fer a Estrasburg, i ho van fer els representants d'Andorra. Suposo que això, vostè, no ho podrà pas criticar, perquè el seu ministre l'ha anat a signar a Roma. Si el seu ministre l'ha anat a signar a Roma, i vostè el dóna per bo, i jo també, suposo que si l'anterior ministre va comprometre's, i va comprometre el Govern a signar la carta Social, bé deu servir per alguna cosa.

Pel que fa a les seves doctes disquisicions sobre dret internacional, no estic preparat per poder arribar a aquest nivell de discussió jurídica, i per tant, m'abstindré. gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Només, abans de passar la paraula al Sr. Miquel Alís, només dir-li Sr. Bartumeu que el Reglament no es tracta de què s'estiri o s'arronsi, simplement si he passat la paraula al Sr. cap de Govern, no era perquè el Sr. cap de Govern iniciés el debat, no és aquest el motiu, sinó perquè el Sr. cap de Govern m'havia demanat de poder portar una informació que tenia importància. Res més. Però, entenc que el debat ha quedat iniciat amb la presentació de la Proposta que ha fet el Sr. Miquel Alís.

Sr. Bartumeu si voleu afegir alguna cosa teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Jo crec que la informació que ens ha donat el Sr. cap de Govern tenia la importància d'acabar de ridiculitzar aquest Consell, perquè ens ha donat la mateixa informació que havíem pogut llegir a la premsa.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Miquel Alís heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Jo volia contestar al Sr. Bonet, dient-li que aquests que no tenim ciència infusa ens hem de contentar... bé, hem de llegir les publicacions del Consell d'Europa, i aquesta n'és una, feta pel Sr. Brillat, secretari de la Carta Social Europea, i llavors, aquí, diu no solament que signa, com diu el Sr. Bartumeu, que se signarà i es ratificarà ràpidament. Això ho diu a la pàgina 83 d'aquest llibre del Consell d'Europa, redactat pel secretari de la Carta Social Europea. I això, aquest compromís es va agafar davant de l'Assemblea parlamentària del Consell d'Europa.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sr. cap de Govern... Perdoneu...

El M. I. Sr. Cap de Govern:

Com vulgui si intervinc ara.

Gràcies Sr. síndic.

Jo voldria puntualitzar que jo sí que he escoltat el Sr. Alís, i que encara que no hagués tingut reglamentàriament la paraula, pel fet de parlar l'hagués escoltat igual. Jo he demanat al Sr. síndic -com vostè ha explicat- abans de la sessió si podia demanar-li que em deixés explicar que havíem firmat la Carta Social. D'alguna manera per haver d'evitar que es porti una votació sobre un text que està presentat aquí legítimament sobre un tema que ja està resolt.

Ara bé, el debat és el debat, i tothom té tot el dret del món a fer el seu debat, i el Sr. Alís, molt especialment, ha posat una insistència durant tota la legislatura en aquest tema, en fa un dels temes principals en totes les seves intervencions, i li reconec, i l'admiro així mateix. Però vostè, també sap amb els documents que té, molts més dels que tinc jo fins i tot, quin és el nivell de ratificació de les cartes socials. Per exemple, hi ha un país com Bèlgica, que al maig del 1996 la firma, i encara no la té ratificada pel seu parlament. N'hi ha que l'han firmat molt de pressa, i no l'han ratificat mai més, o estaran molt temps encara, sembla que tarden molt i són molts els que estan així. Tarden molt temps, anys, a portar-les al parlament o a ratificar-les. Nosaltres, el que sí els diem, com he dit abans, que l'hem firmat quan hem cregut que teníem la informació suficient, i passarem aquesta informació al Consell General doncs en aquesta legislatura, i no al final de la legislatura, sinó ara, perquè puguem discutir-ho aquí. I tant de bo, jo li asseguro que es pugui discutir en aquest sessió, i abans d'acabar la legislatura pugui ser ratificada. Amb la qual cosa Andorra demostraria que la firmat i la ratificat de pressa. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. ministre, voleu portar un complement d'informació.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Jo només per al·lusions o per frustració quan sento dir el que he sentit dir, me n'adono de dos coses: que les paraules no passen o que, a més a més, de no estar massa ben informat de quins són els compromisos d'Andorra prop del consell d'Europa, i de quin és el calendari per seguir-los, tampoc està massa informat dels ordres del dia que van passar per aquest Consell. Per què? Perquè, escolti, no pot dir que per fi tindrem un debat interessant en el si d'aquest Consell, un debat que versarà sobre drets

fonamentals, no ho pot dir, i menys el dia que acabem d'aprovar la Llei d'immigració. I menys aquest dia, el dia que hem parlat de drets fonamentals, de drets que afecten a la població d'aquest país, els andorrans i els residents. I tindrem encara una altra ocasió de parlar de drets fonamentals, i molt, molt favorables pels ciutadans d'aquest país, i serà el dia que aquest Consell ratifiqui la signatura del Tractat Trilateral. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Francesc Bonet, pel Grup Lliberal, heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Francesc Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

D'entrada lamentar el canvi d'opinió que ha sorgit aquí, doncs, escassament en dos hores. Abans de la suspensió, el Sr. Miquel Alís ha dit que mai, mai, ell faria al·lusions personals. Sr. Miquel Alís, jo no tinc ciència infusa. Tots aquí sabem perfectament, i m'ho han dit varies vegades des d'aquest banc, que s'han preocupat moltes vegades a fer quasi el meu currículum vitae de quan vaig néixer, dient el que he estudiat i el que he deixat d'estudiar. Jo no tinc ciència infusa. Tot el poc que sé ho sé gràcies a moltes nits i molts dies de treball. En primer lloc això.

En segon lloc, dir-li que vostè té un document del Consell d'Europa fet pel secretari de la Carta Social, però és que jo tinc el text que es va aprovar a l'Assemblea Parlamentària. I què val més, un text aprovat en l'Assemblea Parlamentària o un informe del secretari de la Comissió Carta Social? El text que es va aprovar per a l'adhesió d'Andorra, Andorra no estava obligada a signar la Carta Social. És això el que he dit.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Miquel Alís teniu la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Jo no he dit que estava obligada, jo he dit que es va comprometre. Això d'obligar ja costa més.

Contestant al Sr. ministre Sangrà, el que puc dir jo, aquí, o no puc dir, no és vostè qui m'ho ha de dir. A mi em van elegir uns electors per venir aquí a un Parlament...

Li demanaria que no m'interrompés...

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau Sr, ministre...

El M. I. Sr. Miquel Alís:

L'única persona que em pot interrompre aquí en aquesta sala és el Sr. síndic. Vostè no! Aquests electors em van elegir, aquí en aquest Consell General, per poder parlar, i vostè no m'ha de dir el que puc dir o el que no puc dir. Això és el que li volia dir en clar.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sí, si us plau, Srs. ministres, Srs. consellers, demano que hi hagi serenitat, i que espereu que us doni la paraula abans d'intervenir.

Sr. ministre teniu la paraula per contestar.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Demano la paraula per dir una cosa, que tot i que hagi passat a formar part de l'executiu, jo també vaig ser elegit pel poble, a les passades eleccions generals. Jo no li prohibeixo de parlar, li dic que vostè no deu està massa *al tanto* del contingut dels ordres del dia que passen al Consell General. Quan es permet de dir que no s'ha produït cap debat interessant...

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau...

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

... En relació als drets fonamentals el dia que aprovem la Llei d'immigració, i quan aprovarem d'aquí a pocs dies el Tractat Trilateral. Només li dic això. Vostè pot dir el que vulgui, i jo també.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, us demanaria una vegada més de guardar serenitat i d'intervenir en el fons de la qüestió, i en tot cas per al·lusió precisament, i no desviar-nos del debat perquè llavors no té cap fonament el que s'està dient.

Sr. Miquel Alís heu demanat la paraula.

El M. I. Sr. Miquel Alís:

Jo, contestaré al Sr. Sangrà sense aixecar la veu, perquè no permeto que me l'aixequi en aquesta sala. Simplement així, es parla d'altres maneres. Si a vostè li puja la pressió, jo no en tinc cap culpa. Aquí es parla, venim aquí per parlar, no per cridar. Jo, gràcies a Déu sento bastant bé quan parla. Llavors em dóna la raó amb el que acaba de dir el Sr. ministre, m'acaba de donar la raó amb el que he dit abans: que hem esperat, potser, tres anys *i pico* a tenir un debat interessant, perquè parla del debat que hem tingut avui.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, si us plau, Sr. Martí, si és per entrar en el fons de la qüestió li dono la paraula, altrament no.

(Se senten veus)

Perdó...

Doncs, Sr. Martí, teniu la paraula.

El M. I. Sr. Antoni Martí:

Gràcies Sr. síndic.

No participaré a excitar -per dir-ho així- el debat al tomb de la Carta Social, que a demés em sembla que hauríem d'estar tots contents, i em dóna la sensació que estem fent un debat una mica estèril, des del meu punt de vista. Així ho dic clarament.

Per anar al fons de la qüestió, Sr. síndic, gairebé demanaria al Sr. Miquel Alís, sense aixecar la veu i amb tota cortesia, que és evident, independentment de les opinions del Sr. Jaume Bartumeu, si el procediment ha sigut bo o no amb el Consell General, que vostè i els companys de l'oposició, han presentat una Proposta d'acord relativa a encomanar al Govern que l'Estat andorrà figurei entre els estats signataris de la Carta Social. És evident que s'ha signat, i per tant, jo el que demanaria és que per coherència, el Consell General no forci una votació amb una cosa que està signada. En tot cas, aquí em dóna la sensació que estem dient tots de felicitar, alguns potser ho haurien volgut abans -nosaltres, evidentment- el nostre Grup Parlamentari tenim majoria -ho ha expressat el Sr. Bonet- mai ha sigut la intenció que nosaltres féssim part dels països que no l'haguessin signat, segurament el calendari i la manera de fer-ho, segurament difereix del que era l'oposició parlamentària, que segurament ho hauria firmat abans, i del que també és la responsabilitat política quan es gestionen les coses de l'Estat, i que segurament que el que és bo també s'ha d'allargar,

potser, per altres connotacions que no vull fer cap polèmica, amb aquest cas.

Era simplement per això Sr. síndic, perquè em semblaria una mica, com a mínim, incoherent que haguéssim de votar una Proposta d'acord ja que s'ha votat, i en aquest sentit, i en el fons de la qüestió, Sr. síndic. Gràcies.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció?

Sí, Sr. Jordi Torres, per l'Agrupament Nacional Democràtic.

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Lamento molt que s'arribi a uns moments de debat tan tensos al si del Consell General. Jo penso que un debat com aquest que ens alegra a tots, almenys des dels bancs de l'oposició que ens alegra molt que s'hagi firmat la Carta Social, no ens hauria de conduir, avui, a què tinguéssim una oposició tan important entre uns bancs i uns altres bancs. Jo penso que des de l'oposició ens n'alegem. Evidentment, com ha dit el Sr. Alís, per nosaltres ja no té raó de ser aquesta Proposta d'acord, avui. Nosaltres la retirarem. No sé si hi ho dit...

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau...

El M. I. Sr. Jordi Torres:

Ho ha dit el Sr. Martí, dispenseu. Nosaltres retirarem, evidentment, aquesta Proposta d'acord. Si ens hagués arribat abans saber que hi hagués la firma, igual s'hagués pogut fer anteriorment, però no és per demés que es debati aquest assumpte tan important com és la Carta Social, i que per a Andorra és un avanç important, és un avanç per al nostre país, i que ens hem de felicitar tots.

A partir d'aquí, Sr. síndic, per a mi s'ha acabat el debat.

El M. I. Sr. Síndic General:

Cap altra intervenció?

Doncs, tal com proposa el Sr. Torres no és necessari procedir a la votació de la Proposta?

Doncs donem per tancat aquest punt de l'ordre del dia.

Passem al punt següent punt número nou.

9. Examen i aprovació, si escau, de la Proposta d'acord relativa a què l'Estat andorrà figuri entre els estats signataris del Protocol facultatiu al Conveni sobre l'eliminació de tot tipus de discriminació envers la dona.

La Proposta fou publicada en el Butlletí número 47/2000, del 12 d'octubre, i no s'hi ha presentat cap esmena.

Té la paraula la Sra. M. Rosa Ferrer per tal d'exposar la Proposta. Teniu la paraula Sra. Ferrer.

La M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer:

Gràcies Sr. síndic.

Em limitaré a llegir la Proposta d'acord, perquè penso que és molt clara en relació a la Proposta que hem presentat.

"Vist que el Conveni sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers la dona adoptat per l'Assemblea General de les Nacions Unides en data 18 de desembre de 1979 va ser ratificat per l'Estat andorrà el 16 d'octubre de 1996, data en la qual el Consell General va adoptar per unanimitat la proposta d'adhesió que havia presentat el Govern tal com consta en el *Diari Oficial del Consell General* número 8/1996.

Vist que aquell Conveni fou publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* número 10 de data 12 de febrer de 1997, i que les disposicions d'aquest Conveni van entrar en vigor el 14 de febrer de 1997, després que els coprínceps manifestessin el consentiment de l'Estat tal com preveu l'article 45 de la Constitució, i que des d'aquella data integren totalment l'ordenament jurídic andorrà.

Atès que en data 6 d'octubre de 1999 en el transcurs de la 54a. Sessió Plenària de l'Assemblea General de les Nacions Unides -és a dir, ara fa un any- es va adoptar un protocol facultatiu a la Convenció sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers la dona invitant tots els Estats parts de la Convenció a adherir aquest nou Protocol facultatiu.

Atès que amb la ratificació d'aquest nou instrument l'Estat andorrà reconeix el dret del Comitè per a l'eliminació de la discriminació envers la dona -instància encarregada de vetllar per a l'aplicació de la Convenció per part dels Estats signataris- de rebre i examinar les comunicacions de particulars o grup de particulars d'Andorra.

Atès que perquè el Conveni sobre l'eliminació de tots els tipus de discriminació envers la dona no sigui només una declaració d'intencions esdevé necessari que l'Estat andorrà signi, també, el protocol

facultatiu adoptat per l'Assemblea General de les Nacions Unides en data 6 d'octubre de 1999.

Per aquest motiu, la Proposta d'acord que es formula és la següent:

Que el Govern porti a terme els tràmits necessaris perquè l'Estat andorrà figuri entre els Estats signataris del Protocol facultatiu al Conveni sobre l'eliminació de tot tipus de discriminació envers la dona, adoptat per l'Assemblea General de les Nacions Unides en data 6 d'octubre de 1999."

El M. I. Sr. Síndic General:

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Lliberal, Francesc Mora teniu la paraula.

El M. I. Sr. Francesc Mora:

Només per manifestar, l'opinió del Grup Lliberal favorable a la votació de la Proposta d'acord presentada.

Gràcies Sr. síndic.

El M. I. Sr. Síndic General:

Alguna altra intervenció al respecte?

Bé, si no hi ha cap altra intervenció entenc que la Proposta queda aprovada per assentiment?

Doncs, queda aprovada.

Passem al punt número deu de l'ordre del dia.

10. Nomenament dels membres del Consell Andorrà de l'Audiovisual.

S'ha presentat una única candidatura, però ha estat fora del termini establert pel Reglament. No obstant, hi ha hagut una demanda expressa dels grups que l'han presentat en el sentit que es pugui mantenir aquesta elecció en la sessió d'avui. La Sindicatura ha continuat la tramitació de la candidatura en qüestió per tal de permetre al ple, si aquest ho considera oportú, per unanimitat, procedir avui a la votació.

Demana, en primer lloc, a la vista del procediment seguit, que recordo, ha estat el següent: la candidatura presentada fou tramesa als membres el mateix dia de la presentació i no l'endemà, com és preceptiu, per permetre així respectar el termini de vint-i-quatre hores per a la presentació d'impugnacions, i poder, el dia abans del ple, proclamar els candidats. Hi ha alguna objecció que es produeixi avui l'elecció. No?

Bé, doncs, demanaré al Sr. secretari de llegir la candidatura que s'ha presentat.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Els noms són: Sr. Joan Manel Guerra Àlvarez, Sra. Margarida Moles Gual, Sr. Pere Moles Sans, Sr. Antoni Palmitjavila Ribó, Sr. Jordi Sasplugas Mateu.

El M. I. Sr. Síndic General:

D'acord, moltes gràcies.

Doncs, procedirem a l'elecció.

Alguna intervenció per part dels grups parlamentaris?

Cap intervenció?

Doncs...

Sí, Sr. Jaume Bartumeu voleu intervenir?

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Anava a dir que a la vista que no hi ha intervencions, o és assentiment...? Jo demano votació.

El M. I. Sr. Síndic General:

Demaneu votació? Em pensava que volíeu intervenir.

Doncs, procedirem a la votació.

Demanaria, doncs, als membres que es vulguin pronunciar a favor de la candidatura o que manifestin la seva abstenció.

Sr. secretari general, si us plau.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Jordi Torres Alís : Sí

M. I. Sr. Joan Verdú Marquilló : Sí

M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : M'abstinc

M. I. Sr. Miquel Alís Font : Sí

M. I. Sr. Miquel Àlvarez Marfany : Sí

M. I. Sr. Guillem Areny Argelich : Sí

M. I. Sr. Francesc Areny Casal : Sí

M. I. Sr. Josep Areny Fité : Sí

M. I. Sr. Modest Baró Moles : Sí

M. I. Sr. Ladislau Baró Solà : Sí

M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : M'abstinc

M. I. Sr. Francesc Bonet Casas : Sí

M. I. Sr. Miquel Casal Casal : Sí

M. I. Sr. Narcís Casal de Fonsdeviela : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sra. M. Rosa Ferrer Obiols : M'abstinc

M. I. Sr. Jaume Martí Mandicó : Sí

M. I. Sr. Antoni Martí Petit : Sí

M. I. Sr. Francesc Mora Sagués : Sí

M. I. Sr. Agustí Morales Ramírez : Sí

M. I. Sr. Josep Àngel Mortés Pons : Sí

M. I. Sr. Enric Palmitjavila Ribó : Sí

M. I. Sr. Jordi Serra Malleu : Sí

M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : Sí

M. I. Sr. Joan Tomàs Roca : Sí

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. secretari, voleu procedir al recompte.

El M. I. Sr. Enric Tarrado:

Vots sí: 22; abstencions: 3.

El M. I. Sr. Síndic General:

Bé, 22 i 3 abstencions.

D'acord, a la vista del resultat de la votació declaro elegits els cinc candidats presentats.

Passem al punt número onze.

11. Presa en consideració, si escau, de la Proposició de crèdit extraordinari per fer front a les despeses necessàries per a la creació i el funcionament del Tribunal de Comptes.

La Proposició fou presentada pels tres grups parlamentaris que componen la Cambra i publicada al Butlletí número 55/2000, del 3 de novembre.

El Govern ha manifestat per escrit que no té res a dir al seu respecte al tractar-se d'una modificació del pressupost del Consell General.

Alguna intervenció? Cap intervenció?

Doncs, es pren en consideració la Proposició, i atès que els grups han manifestat la renúncia de la totalitat dels seus membres a presentar esmenes, doncs, podem passar a l'aprovació definitiva del text.

Cap intervenció?

Doncs, queda aprovat per assentiment.

Passem a l'últim punt de l'ordre del dia: punt número dotze.

12. Preguntes al Govern amb resposta oral.

La pregunta és registrada amb el número 1297-A relativa a la sinistralitat laboral en el sector de la

construcció. Ha estat presentada pel Sr. Jaume Bartumeu del Grup Mixt. Ha estat admesa a tràmit amb declaració d'urgència i publicada al Butlletí número 58/2000, del 9 de novembre.

Exposa la pregunta el Sr. Jaume Bartumeu. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Avui és un dia d'absències, perquè ens assabentem de la qüestió de la carta Social i el ministre no hi és. Jo havia preparat una pregunta que anava dirigida, especialment al ministre d'Ordenament Territorial, també ens ha deixat. Però, bé, la plantejarem igual.

Hi va haver una anterior i dissortada mort per accident laboral al túnel d'Envalira, l'any 1998. Vaig formular una pregunta. Aquest estiu hi ha hagut altres accidents laborals, i especialment una defunció en una obra, i finalment, la nit del 31 d'octubre a l'1 de novembre, hi va haver un altre accident mortal a les obres del túnel d'Envalira.

La pregunta és: si el Govern ens pot donar informació del que ha passat, tal com vam demanar l'altra vegada, doncs, quan s'escaigui, que se'ns trameti al Consell l'informe de la inspecció de treball, i especialment, saber com és que hi ha torn de nit a les obres del túnel, més encara un dia festiu com era la matinada del dia 1 de novembre,

El M. I. Sr. Síndic General:

Respon pel Govern el ministre de Finances i Interior. Teniu la paraula.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Em pensava que les preguntes es feien al Govern i no a un ministre en particular.

(Se senten veus)

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau...

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Simplement era un dubte que tenia. Si no li molesta intentaré contestar-li la pregunta el millor que pugui.

El M. I. Sr. Síndic General:

Si us plau, sense entrar en altres consideracions, Sr. ministre, contesteu la pregunta...

Sr. Bartumeu...

Teniu la paraula Sr. ministre.

El M. I. Sr. Estanislau Sangrà:

Informar-lo que efectivament es va produir un malaurat accident el dia 31 d'octubre del 2000, a dos quarts de dotze del vespre. Un accident en el qual una màquina elevadora d'aproximadament tretze tones, va aixafar a una persona causant-li la mort.

Quant a l'informe, el que li puc dir, és que a hores d'ara, el que s'ha tramès és l'informe del Servei d'Inspecció de Treball al Servei de Policia, en virtut d'un procediment intern que es va posar en marxa al Ministeri d'Interior, per intentar millorar els mecanismes de seguiment, d'investigació, i per tant, de prevenció de la sinistralitat laboral, sobretot en accidents. Quant al resultat d'aquest és, malauradament, una defunció, doncs, per tant, en virtut d'aquest procediment que es va establir, el que hi ha hagut és una tramesa d'un primer informe no definitiu del Servei d'Inspecció de Treball al Cos de Policia. En base al qual el Cos de Policia farà una exhaustiva -com ho fa sempre- investigació al voltant d'aquest malaurat fet, i serà com a conseqüència d'aquesta investigació, i de la continuació de la feina del Servei d'Inspecció de Treball que es redactarà l'informe definitiu que determinarà, doncs, si escau alguna responsabilitat addicional, i que em faré un plaer d'enviar a aquesta Cambra.

El M. I. Sr. Síndic General:

Sr. Bartumeu, vol replicar?

Cap repregunta.

Doncs, moltes gràcies.

S'aixeca la sessió.

(Són les 20.20h)

ANNEX

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 9 de novembre del 2000

1. Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany, en representació del Grup Mixt, per escrit de data 7 de novembre del 2000, relativa a **la sinistralitat laboral en el sector de la construcció**, amb declaració d'urgència.
(Reg. Núm. 1297-A)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 200 PTA
Subscripcions: Tel. 821234